

TUTKIMUSRAPORTTI

KIRKKONUMMI

Lappböle

Historiallisen ajan asuinpaikan kaivaus 17.–28.10.2016

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
KATJA VUORISTO

Tiivistelmä

Uudenmaan ELY-keskus ja Kirkkonummen kunta suunnittelevat uuden jalankulku- ja pyörätien rakentamista maantien 1130 varteen Kirkkonummen Lapinkylän kohdalla. Suunnitellulla tiealueella sijaitsee Lappbölen historiallinen kylätontti. Paikalla tehtiin vuonna 2015 koekaivaus, jonka yhteydessä kylätontin poikki suunnitellun tulevan jalankulku- ja pyörätien alueella havaittiin merkkejä kulttuurikerroksista sekä vanhoista rakenteista. Tutkimukset jatkuivat vuoden 2016 lokakuussa (17.–28.10.2016), jolloin suunnitellun kevyenliikenteen väylän alueelle avattiin muinaisjäännösalueen kohdalle kaivausalue. Kaivauksissa todettiin 1800-luvun loppupuolelle ja 1900-luvun alkuun ajoittuva rakennuksen pohja, johon liittyi leivinuuni. Lisäksi todettiin tätä vanhemman rakennuksen kivijalkaa, joka ajoittunee 1700-luvulle. Paikalla oli ohuita kulttuurikerroksia, joista suurin osa ajoittuu löytöjen perusteella vasta 1800-luvulle, mutta paikalta saatiin talteen myös 1500–1600-luvulle ajoittuvia rahoja. Alueella on sijainnut viimeisimpänä tiettävästi navetta, johon luultavasti liittyivät kaivausalueella sijaitsevat suurista kivistä koostuvat rakenteet.

Sisällys

Tiivistelmä

Arkisto- ja rekisteritiedot.....	2
Sijaintikartta	3
1. Johdanto	4
2. Tutkimusalueen sijainti ja historia.....	6
3. Aikaisemmat tutkimukset.....	8
4. Kenttätyömenetelmät	9
5. Kaivaushavainnot.....	11
5.1 Kivirakenteet.....	11
5.2 Puurakenteet	16
5.3 Löydöt	17
7. Yhteenveto	19
Lähteet.....	22
Kuvaluettelo	23
Karttaluettelo ja kartat	24
Karttaselitteet.....	25
Kartat	26

Liitteet

Liite 1, Stratigrafinen matriisi

Liite 2a-b, Yksikkö- ja rakennelomakkeet

Liite 3, Luettelo poistetuista löydöistä

Arkisto- ja rekisteritiedot

Historiallisen ajan asuinpaikan koekaivaus

Tutkimuskohteen nimi:	Kirkkonummi, Lappböle
Muinaisjäännösrekisterin tunnus:	1000014014
Tutkimuslaitos:	Museovirasto/Arkeologiset kenttäpalvelut
Tutkimusluvan numero:	MV/159/05.04.01.02/2016
Kaivauksenjohtaja:	FM Katja Vuoristo
Apulaistutkija:	FM Tuija Väisänen ja FM Johanna Seppä
Kenttätyöaika:	17.–28.10.2016
Tutkimusten rahoittaja:	Uudenmaan ELY-keskus. Liikenne- ja infrastruktuuri-vastuualue.
Kunta/kaupunki, kaupunginosa, tila:	Kirkkonummi, Lapinkylä, 257-454-0001-0118
Maanomistaja:	Yksityinen
Tutkitun alueen pinta-ala:	1311 m ²
Tutkimusalueen sijaintikoordinaatit:	P: 6678804, I: 359806 (ETRS89–TM35FIN)
Löydöt:	KM 41194:1–34, diar. 21.2.2017
Raporttiin liittyvät digitaalikuvat:	AKDG5174:1-39
Tutkimusalueeseen liittyvät aikaisemmat tutkimukset:	Timo Jussila 2008, inventointi Paula Kouki, Antti Lahelma ja Niko Latvakoski v. 2009, inventointi Vesa Laulumaa 2015, koekaivaus
Aikaisemmat löydöt:	KM 201007:1-3
Alkuperäinen tutkimuskertomus:	Museoviraston arkisto, Helsinki
Kopiot:	Helsingin kaupunginmuseo, Uudenmaan ELY-keskus

Sijaintikartta

Lappbölen tutkimusalueen sijainti on merkitty kartan keskiosaan aniliininpunaisella.

1. Johdanto

Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut suoritti kaivaukset lokakuussa 2016 Lappbölen historiallisen ajan kylätontin alueella, koska Uudenmaan ELY-keskus suunnittelee alueelle kevyenliikenteen väylää. Paikalla oli tehty koetutkimuksia vuoden 2015 syksyllä, jolloin suunnitellulla tielinjalla todettiin kiinteään muinaisjään-
nökseen viittavia rakenteita ja kulttuurikerroksia. Museoviraston Kulttuuriympäristöpalvelut –osasto antoi koekaivausten jälkeen ELY-keskukselle lausunnon 27.1.2016 (MV/275/05.02.02/2014), jossa edellytettiin riittäviä arkeologisia tutkimuksia muinaisjään-
nösalueen sillä osalla, johon tienparannushankkeen aikana tullaan kajoamaan. Nyt tehtävien kaivausten tarkoituksena oli tutkia ja dokumentoida vuoden 2015 koekaivauksissa havaitut kevyenliikenteen väylälle sijoittuvat rakenteet sekä kulttuurikerrokset tielinjan alueelta sekä selvittää rakenteiden tarkempi ajoitus. Tutkimusten kustannuksista vastasi muinaismuistolain 15 §:n mukaisesti hankkeen suunnittelija eli Uudenmaan ELY-keskus. Kaivauksille haettiin tutkimuslupaa lokakuulle Museoviraston Kulttuuriympäristöpalvelut –osastolta. Kenttätyöt tehtiin 17.–28.10.2016 ja sääolosuhteet lokakuun loppupuolella olivat haastavat. Välillä oli kirkas pakkaspäivä ja välillä satoi räntää tai vettä, jolloin maa-aines muuttui päivänmittaan mudaksi, minkä vuoksi yksiköiden erottaminen toisistaan oli paikoin hankalaa. Myös matalalta tuleva kirkas auringonpaiste vaikeutti välillä havaintojen tekemistä ja valokuvaamista.

AKDG5174:6 Kaivausalueetta puhdistetaan aamuauringon noustessa. Luoteesta. Kuva Katja Vuoristo.

Tutkimusryhmään kuuluivat kaivauksenjohtaja FM Katja Vuoristo, apulaistutkijat FM Tuija Väisänen (17.–23.10) ja FM Johanna Seppä (24.–28.10.). Tuija Väisänen vastasi kaivausten ensimmäisellä viikolla alueiden ja rakenteiden kartoittamisesta sekä yksikkölomakkeiden täytöstä. Toisella kenttätyöviikolla kartoittamisesta vastasi Johanna Seppä, joka on vastannut myös jälkitöissä mittausaineiston käsittelystä ja kaivauskarttojen puhtaaksi piirtämisestä MapInfo –ohjelmalla sekä löytöjen puhdistamisesta. Kaivaustenjohtajan tehtävänä oli kaivausten työn ohjauksen ja käytännön järjestelyjen lisäksi valokuvaus- ja mittausdokumentointi, yksikkölomakkeiden täyttäminen, tiedottaminen sekä jälkityövaiheessa tutkimusraportin laatiminen ja kaivauslöytöjen luettelointi. Kenttätöissä kaivausapulaisina toimivat Annukka Debenjak, Olli Eranti, Noora Hemminki ja Laura Nygård. Kaivinkoneen kuljettajana toimi Tomi Kauppila Cityremcon Oy:stä. Koska kaivausalue sijaitsi kohteen poikki kulkevan Lapinkyläntien pientareella sekä sen välittömässä läheisyydessä, laadittiin ennen tutkimusten aloittamista liikenteenohjaussuunnitelma. Tarvittavat liikennemerkit tilattiin Destialta.

AKDG5174:1 Kaivausaluea avataan kaivinkoneella. Pohjoisesta. Kuva Katja Vuoristo.

Tutkimusalueen kartoituksessa käytettiin pohjakarttana Kirkkonummen kaupungin DWG –muotoista karttaa. Mittaukset tehtiin tiesuunnitelman mukaiseen KKJ-koordinaatistoon (kaista 2) ja korkeusjärjestelmänä oli N60. Kartoitus tehtiin Sokkia SET2–takymetrillä. Kiintopisteinä käytettiin Topcon GRS-1 –laitteella mitattuja pisteitä. Kaivauksilta otetut digitaalikuvat on luetteloitu WebMuskettiin päänumerolla AKDG5174 ja löydöt on luetteloitu Kansallismuseon kokoelmiin päänumerolla KM 41194 (diar. 21.2.2017) Kaivauksista kerrottiin Arkeologisten kenttäpalveluiden Facebook-sivuilla.

Helsingissä 6.3.2017

Katja Vuoristo, FM

2. Tutkimusalueen sijainti ja historia

Lappbölen eli Lapinkylän historiallinen kylätontti sijaitsee Kirkkonummella Lapinkylän molemmin puolin etelään viettävän rinteen yläosassa nykyisen Nedre Jussilan tilan kohdalla. Tutkimusalue sijaitsi heti Lapinkyläntien lounaispuolella, jääden osittain nykyiselle tiealueelle. Kylätontin lounaispuolella on peltoaukeaa ja noin 400 metrin päässä sijaitsee Lapinkylänjärvi. Maaperä on kallioista ja kalliopaljastumia on näkyvissä mm. Nedre Jussilan 1800-luvun puolivälissä rakennetun päärakennuksen eteläpuolella. Kallioiden päällä on monin paikoin ohut kerros hiekkamoreenia. Hieman alempana järvelle päin mentäessä maaperä muuttuu saviseksi. Savikot on raivattu pelloiksi luultavasti viimeistään 1500-luvulla.

AKDG5174:2 Kaivausaluetta avataan kaivinkoneella. Kaakosta. Kuva Katja Vuoristo.

AKDG5174:8 Näkymä kaivausalueen kaakkoispuolelta Lapinkylänjärvelle. Koillisesta. Kuva Katja Vuoristo.

Lapinkyläntiestä on käytetty aiemmin myös nimitystä Meritie. Tie kulkee Vihdistä Espoon Kauklahteen ja se on ollut tärkeä sisämaan ja Suomenlahden välinen kulkuväylä jo keskiajalla. Tie on ollut historiallisella ajalla myös yksi Helsingin suuntaan kulkevista pääväylistä.

Lappbölen kylän tarkka perustamisajankohta ei ole selvillä, mutta 1500-luvun alussa kylässä on ollut jo seitsemän taloa.¹ Luku on kuitenkin vähentynyt maakirjojen mukaan viiteen vuoteen 1539 mennessä. Kylän kantataloja ovat Herrla, Jussila, Nummis, Raula ja Tengo. Vuoteen 1560 mentäessä taloluku on noussut kuuteen, mutta 1620 talot ovat vähentyneet autioitumisten vuoksi neljään. Joitakin taloja autioitui myös myöhemmin, esimerkiksi vuosien 1696–1697 suuri nälänhätä autioitti hetkeksi aikaa Herrlan ja Nummoksen talot. Nummis oli autiona myös Isonvihan (v. 1713–1721) aikaan. Vuonna 1760 kaikki viisi kantataloa olivat jälleen veronmaksukykyisiä. Talot on merkitty vuoden 1700 maakirjakarttaan (kartta 1). Vuodesta 1604 lähtien Jussila oli rustholli eli kruunun ratsutila, joka varusti yhden miehen ratsuineen sotaväen käyttöön.²

¹ SAY, Kirkkonummi 1540–1559.

² Jansson 1930, 612–613; Fleege 1901, 134.

Kartta 1. Ote Samuel Broteruksen vuoden 1700 maakirjakartasta. Lappbölen kohdalle on merkitty neljä taloa ja yksi hieman muista etäämmälle luoteeseen. Kartassa tontti A on Raula, C Jussila, D tengo ja E Herrla. Tontti B eli Nummi on sijainnut muista kauempana luoteessa.³ Lapinkyläntie kulkee talojen välistä, ja niiden lounaispuolella erottuu peltoalue ennen Lapinkylänjärveä.

Lapinkylä kuului 1500–1700-luvuilla Espoon hallintopitäjään ja oli suomenkielinen. Nykyisin kylä kuuluu Kirkkonummeen. Vuosina 1776 ja 1782 Lapinkylässä tehtiin isojako, mutta se pysyi melko tiiviinä aina 1900-luvun alun uusjakoon asti. Uusjako merkitsi perinteisen ryhmäkylän hajoamista, Raulan ja Herrlan tilat siirrettiin vanhalta kylätontilta pois, lähemmäs niille kuuluvia maita. Lisäksi tiloja myös pilkottiin. Lappbölen taloista vanhalle keskiaikaiselle kylätontille jäi enää Jussila, joka oli jakaantunut jo vuonna 1810 Övre ja Nedre Jussilaksi. Myös Raula oli jaettu jo aiemmin, 1700-luvulla.⁴

Kartta 2. Vuoden 1776 isojakokarttaan vanhan kylänpaikan kohdalle on merkitty viisi tonttia.⁵ Kaivausalue osuu Raulan tontin (B) kohdalle ja sen alapuolelle merkitylle niitylle (44). Tonteille on merkitty myös rakennusten paikat.

³ KA B20:9/1-2.

⁴ Jansson 1930, 612–613; Backman 1991, 207–209.

⁵ KA, B21:8/1–6.

Alun perin Jussila ja Raula ovat sijainneet nykyisen Lapinkyläntien länsipuolella, jossa on sittemmin sijainnut myös Nedre Jussilan eli Ala Jussilan vanhat rakennukset. Näistä on jäljellä vielä vanha autioksi jäänyt päärakennus, joka on paritupatyyppinen. Sen itäosa on talon vanhinta osaa ja peräisin 1830-luvulta. Vuoden 2017 kaivausalue sijaitsee Nedre Jussilan vanhasta päärakennuksesta noin 400 metriä luoteeseen, paikalla johon on vielä vuoden 1903 uusjakokarttaan merkitty Stor-Raulaan liittyviä rakennuksia (kartta 3).⁶ Jussila on sijainnut Nedre Jussilan vanhan päärakennuksen tienoilla. Herrla ja Tengo ovat sijainneet tien toisella puolella, mutta Nummi on sijainnut näistä syrjempänä luoteessa.

Kartta 3. Vuoden 1903 kartassa erottuu hyvin tonttien rakennusten paikat. Kaivausalue osuu Stor-Raulan kohdalla olevalle vihreäpohjaiselle tontille. Tien viereen merkitty rakennus osuu hyvin kaivauksissa kartoitettuun rakennuksen pohjaan (merkitty nuolella). Myös muita tontilla olevia rakenteiden pohjia on säilynyt alueella. Niitä on kartoitettu vuoden 2015 koekaivausten yhteydessä.

3. Aikaisemmat tutkimukset

Lappbölen historiallinen asuinpaikka on todettu kiinteäksi muinaisjäännökseksi vuonna 2008 Timo Jussilan inventoinnin yhteydessä. Tuolloin kylätontin alueella havaittiin mahdollista kulttuurikerrosta ja muinaisjäännösalue rajattiin havaintojen perusteella. Inventointi liittyi nykyiseen jalankulku- ja pyörätiehankeeseen. Kohde on tarkastettu vuoden 2009 Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen inventointikurssin yhteydessä, jolloin kylätontin läheiseltä pellolta kerättiin talteen muutamia kylätonttiin viittavia löytöjä, kuten punasavikeramiikkaa ja liitupiipun katkelma.

Vuonna 2015 paikalla tehtiin Museoviraston Arkeologisten kenttäpalveluiden toimesta koekaivaus, joka liittyi kevyenliikenteen väylän suunnitelmahankkeeseen. Koekaivauksen teki Vesa Laulumaa. Koetutkimukset kestivät kaksi päivää ja niiden tarkoituksena oli selvittää oliko hankealueella muinaismuistolain tarkoittamia rakenteita ja kulttuurikerroksia. Tiesuunnitelma-alueelle tehtiin kolme koeojaa, joista luoteisimmassa, koeojassa 3, todettiin hiikerros ja osia lahonneesta puurakenteesta. Lisäksi suunnitellun kevyenliikenteen väy-

⁶ KA B21:8/15.

län linjalta kartoitettiin koeojien 2 ja 3 välissä sijaitseva rakennuksen kivijalka, jonka ajoitusta ei pystytty koe-tutkimusten aikana määrittelemään. Myös suunnitelma-alueen ulkopuolella havaittiin rakenteiden jäännöksiä.

4. Kenttätyömenetelmät

Vuoden 2016 kaivausten tarkoituksena oli tutkia Lapinkyläntien lounaispuolelle suunnitellun kevyenliikenteen väylän kohdalle osuvan Lappbölen historiallisen kylätontin alue. Väylän ulkopuolelle jäävä muinaisjäännösalue jäi tutkimusten ulkopuolelle, koska siihen ei kohdistu kajoavia toimenpiteitä. Ennen kaivausten aloittamista haettiin Museoviraston Kulttuuriympäristöpalvelut –osastolta tutkimuslupa (MV/159/05.04.01.02/2016) sekä laadittiin liikenteenohjaussuunnitelma. Tarvittavat liikennemerkkit tilattiin Destialta. Työmaa-alueen merkitseminen tietyömaamerkeillä Lapinkyläntien varteen oli tarpeen, koska kaivausalue sijaitsi aivan tien vieressä tiesuunnitelma-alueella mutkan kohdalla. Lisäksi ennen kuin kaivaminen voitiin aloittaa, raivattiin kaivausalueelta pois puita sekä alueella olevaa risukkoa. Työn suoritti Kirkkonummelainen yrittäjä Veijo Sallinen.

Kevyenliikenteen väylän kohdalla oli todettu vuoden 2015 koe-kaivauksissa muutamia rakenteita sekä kulttuurikerrosta, joiden ajoitusta tai tarkoitusta ei pystytty selvittämään vielä tuolloin tarkemmin. Tälle paikalle avattiin vuoden 2016 tutkimuksissa noin 1300 m²:n kokoinen kaivausalue. Paikalta kuorittiin kaivinkoneella pintamaakerros pois, minkä jälkeen loput maakerrokset kaivettiin pois lapiolla ja kaivauslastoilla. Maa-ainesta ei seulottu. Kaivausten dokumentoinnissa sovellettiin yksikkökaivausmenetelmää ja yksiköistä täytettiin erilliset lomakkeet (ks. liite 3). Yksiköiden keskinäisestä järjestyksestä ja suhteesta toisiinsa on tehty stratigrafinen matriisi (ks. liite 1).

AKDG5174:5 Kaivausalueetta puhdistetaan. Edessä olevan kummun kohdalle jää leivinuuni. Koillisesta. Kuva Katja Vuoristo.

Tutkimusalueiden kartoituksessa käytettiin pohjakarttana Kirkkonummen kaupungin DWG –muotoista karttaa. Kartoitus tehtiin KJ-koordinaatistoon (kaista 2), koska myös tiesuunnitelmakartassa on käytetty sitä. Kaivauksilla käytetty korkeusjärjestelmä oli N60. Tutkimuksissa käytetyt kiintopisteet on mitattu VRS-GPS Topcon GRS-1 –laitteella. Mittausten ulkoinen tarkkuus oli 2–3 cm ja sisäinen tarkkuus oli alle senttimetrin.

Mittaukset muutettiin DWG-muotoon Topcon Link –ohjelmassa ja ne digitoitiin Mapinfo -ohjelmalla. Kaivausalueen kartat piirrettiin Sokkia SET2–takymetrillä. Aluetta dokumentoitiin myös valokuvaamalla, ja valokuvat

on luetteloitu WebMus-kettiin päänumerolla AKDG5174. Tutkimusten päätteeksi kaivausalue täytettiin kaivinkoneella 31.10.2016.

AKDG5174:17 Kopterikuvaamista Vesa Laulumaa johdolla. Kuva Katja Vuoristo.

Tutkimusalueen löydöt otettiin talteen yksiköittäin ja löydöt on talletettu Kansallismuseon kokoelmiin KM-numerolla 41194. Sekoittuneesta pintakerroksesta ei kerätty talteen löytöjä, mutta niistä otettiin muutamia valokuvia. Löydöt ja niiden kontekstit käytiin läpi vielä puhdistusvaiheessa, jolloin osa niistä poistettiin kuvauksen jälkeen. Poistetuista löydöistä tehtiin erillinen luettelo (ks. liite 3). Poistetut löydöt ovat sekoittuneista purkukerroksesta. Säilytetyt metalliesineet lähetetään konservoitaviksi, mutta konservoinnin suorittaja on vielä toistaiseksi avoin.

AKDG5174:3 Pintakerroksesta eli yksiköstä 1 poistettuja löytöjä. Kuva Katja Vuoristo.

Jälkityövaiheessa kaivauksissa havaittuja rakenteita on verrattu historiallisiin kartta-aineistoihin merkittyihin talonpaikkoihin ja rakennuksiin. Vanhoja karttoja on asemoitu peruskartan päälle Mapinfo-ohjelmassa. Karttojen asemoinneissa on epätarkkuuksia, mutta osa rakenteista on pystytty yhdistämään toisiinsa. Kartat tukevat muiden kaivaushavaintojen perusteella tehtyjä ajoitusarvioita.

5. Kaivaushavainnot

5.1 Kivirakenteet

Kaivausalueella erottui jo ennen alueen raivaamista ja kaivinkoneella kaivamista vuonna 2015 kartoitettu koillis-lounais/kaakko-luodesuuntainen kivijalka (R9), joka oli tuhoutunut osittain Lapinkyläntien levennystöiden yhteydessä. Kivijalka R9 muodostui lohkotuista suuremmista kivistä, mutta sen sisäpuolella kulki toinen pienemmistä kivistä koostuva kivijalka (R10–R11). Kiveys vaikutti kahdelta eriaikaiselta kivijalan pätkältä, mutta myöhemmin kävi ilmi, että kyseessä oli yksi rakenne. Kyseessä näytti olevan rakenteeseen 9 liittyvä sisempi kivijalka, jonka välissä on ollut maaeriste ja tukikiveys (R12). Rakennuksen pohjan luoteispuolella oli noin viiden metrin päässä myös koillis-lounaissuuntainen kivijalka (R7), jonka lounaispääty loppui samalle linjalle kuin rakenne 9. Kiveys liittyi todennäköisesti samaan rakennukseen, mutta vaikutti siltä, että se oli hieman vanhempi kuin rakenteet 9–11. Se näytti myös muodostavan kulman lounaaseen, joten on mahdollista, että kivijalka on jatkunut tähän suuntaan. On todennäköistä, että tämä osa rakennuksesta on tehty ensin, ja sitä on myöhemmin jatkettu kaakkoon.

AKDG5174:24 Rakennuksen pohja R9–12. Edustalla R8. Pohjoisesta. Kuva Katja Vuoristo.

AKDG5174:29 Yksikköä Y3 kaivetaan. Taustalla erottuu rakennuksen pohja R9–12 ja edessä kivijalka R7. Lännessä. Kuva Katja Vuoristo.

AKDG5174:27 Rakenteet R7 (kivijalka) ja R5 (mahdollinen uunin pohja) sekä yksiköt Y26, Y30 (pohjamoreeni) ja Y29 (peruskallio). Lounaasta. Kuva Katja Vuoristo.

AKDG5174:15 Kivijalka R7. Taustalla erottuu rakenteeseen 13 liittyvä maantunut puu. Lounaasta. Kuva Katja Vuoristo.

Kivijalkojen R7 ja R10 välisellä alueella sijaitsi kiinni rakenteen 10 koillispuolella pienehkö uunikiveys (**R8**). Tämän rakenteen kohdalta löytyi lasittamattomia uunikaakelin paloja, minkä perusteella kyseessä on kaakeliuuni. Uunia ei pystytty purkamaan siinä olleiden suurien kivien vuoksi. Rakenne 8 oli kiinni rakennuksen pohjan R9–12 pohjoiskulmassa sijainnassa leivinuunissa (**R8b**) ja ne ovat yhdessä muodostaneet todennäköisesti L:n muotoisen rakenteen. Leivinuuni R8b erottui tien vieressä sijaitsevana puita kasvavana kumpuna. Tätä ei kaivettu, mutta se raivattiin esiin kartoittamista varten. Uunin leveys oli kaakko-luodesuunnassa noin 2 metriä, mutta koillis-lounaisuunnassa siitä saatiin kartoitettua noin 1,4 metrin pituinen sivu. Loppuosa tästä lienee tuhoutunut Lapinkyläntien rakentamisen yhteydessä. Uunin ympärillä ja päällä oli jonkin verran kaakelia sekä paljon tiiliä. Rakenteesta löytyi myös tiili, johon oli tehty laskutoimituksia ($370+135=505$). Tiilentekijä oli mahdollisesti laskenut tiileen uuniin tulevien tiilien määriä.

AKDG5174:34 Leivinuunin R8b rajoja otetaan esille. Idästä. Kuva Katja Vuoristo.

Leivinuunista löytnyt tiili, johon oli tehty laskutoimituksia. Kuva Katja Vuoristo.

Myös kivijalan R7 luoteispuolella oli kivirykelmä (**R5a–b**), joka saattoi liittyä uunin jäännöksiin. Kiveys sijaitsi kivijalasta noin 2 metrin päässä. Kiveyksessä oli päällimmäisenä litteä suurikokoinen kivi ja sen vieressä muutamia pienempiä kiviä. Suurikokoinen kivi on sama, joka kaivettiin esiin vuonna 2015 koeojasta 3. Kiven alapuolella oli säilynyt kiviä parissa kerroksessa. Osa kivistä ei ollut alkuperäisellä paikallaan, mutta kun rakenne puolitettiin, tuli näkyviin, että kivet olivat selvästi aseteltu paikoilleen. Kyseessä oli mahdollisesti osittain puretun uunin pohja. Siihen viittaa myös se, että rakenteen läheisyydestä löytyi uunikaakelia.

AKDG5174:12 Rakenne 5. R5a käsittää päällimmäisen kivikerroksen ison laakakiven sekä sen viereiset pienemmät kivet ja 5b alimmat kerrokset. Lounaasta. Kuva Katja Vuoristo.

AKDG5174:37 R5 puolitettuna. Sen lounaisosa on kaivettu pohjaan saakka. Lounaasta. Kuva Katja Vuoristo.

AKDG5174:32 Rakenne 16 eli hulevesikaivo rakennuksen pohjan seinustalla. Lännestä. Kuva Katja Vuoristo.

Kivijalan R9 ja R10 länsikulmassa sijaitsi rakennuksen ulkopuolella halkaisijaltaan 10–20 cm kokoisilla kivillä täytetty kuoppa (**R16**), joka oli täytetty pintamullalla Y1. Mullan seassa oli runsaasti keramiikka- ja lasiastiodien sekä lasipullon paloja. Kuoppaa oli käytetty jossain vaiheessa selvästi roska-kuoppana, mutta alun perin se lienee toiminut hulevesikäivona, jonne katolta valunut sadevesi on kerääntynyt. Kuopan halkaisija oli noin 50 cm.

Rakennuksen pohjan (R9–12) luode-kaakkosuuntainen sivu on ollut noin kahdeksan metriä, kun taas koillis-lounaissuuntaisesta sivusta oli säilynyt noin 6,5 metrin pituinen pätkä. Kivijalka on jatkunut luultavasti tien reunaan, jolloin se on ollut ehkä 7,5–8 metriä leveä. Rakenteiden 7 ja 10 väli on ollut puolestaan noin 5 metriä. Kivijalasta R7 oli säilynyt noin neljän metrin pituinen pätkä, sillä koejassa 3 ei tällä kohdalla ollut havaittu merkkejä kivirakenteesta. Mikäli kivijalat R7 ja R10 ovat olleet jossain vaiheessa samaan rakennukseen liittyviä seinälinjoja, on rakennuksen pituus ollut vähintään 12 metriä. Luultavasti se on jatkunut vielä tästäkin pidemmälle luoteeseen, jolloin sen pituus olisi luultavasti ollut hieman yli 20 metriä. Kyseessä on luultavasti ollut paritupatyypinen rakennus, ja luultavasti sen perustus on ollut symmetrinen molemmissa päissä. Vuoden 1903 uusjakokartassa paikalle on merkitty rakennus, jonka pituus on noin 20 metriä. Sen kaakkoispääty osuu kivijalan R9-12 kohdalle. Tämän sekä kivijalan kohdalta tulleiden löytöjen perusteella näyttäisi siltä, että kyseessä on sama rakennus ja se ajoittunee 1800-luvun lopulle sekä aivan 1900-luvun alkuun. On myös mahdollista, että vuoden 1776 karttaan merkitty Raulaan kuuluva rakennus on ulottunut kaivausalueelle. Se saattaisi liittyä kivijalkaan R7, jota on myöhemmin hyödynnetty uudelleen tukikiveyksenä. Myös kaivausalueen luoteisosan löydöt sekä mahdollinen purettu liesirakenne R15 ja puurakenne R14 tuntuisivat vahvistavan oletusta, että paikalla on sijainnut rakennus jo ennen 1800-lukua. Vuoden 1903 uusjakokarttaan merkityistä rakennuksista myös muut alueelta 2015 koekaivausten yhteydessä kartoitetut rakennusten pohjat näyttäisivät liittyvän tähän vaiheeseen.

Rakenteiden R9–11 muodostama rakennuksen pohja oli perustettu suoraan alkuperäisen maanpinnan (Y23) päälle, joka oli säilynyt lähes koskemattomana talonpohjan alla. Mullan sekainen hiekka oli pinnaltaan kuivaa ja tomumaista, ja sen päällä oli hieman tiilimurskaa sekä hiiltä. Kerros oli hyvin vähälöytöinen, ja kaikki siitä tulleet löydöt sijaitsivat sen pinnassa. Kivijalka 7 rajautui yksikköön Y19. Osa kivistä sijaitsi sen päällä, mutta osa meni paikoin moreenisoran Y30 päälle. Yksikössä 19 oli myös palaneista kivistä (halk. 10–25 cm) koostuva kiverros (**R15**), joka muodosti pyöreähkön alueen yksikön keskivaiheille. Kyseessä saattoi olla uunista purettu kiveys. Yksikkö Y19 tulkittiin myös todennäköiseksi alkuperäiseksi maanpinnaksi, mutta sen pinnalla oli ohut palokerros. Maaperältään yksikkö oli samankaltainen kuin yksikkö Y23 eli mullansekainen hiekka, mutta se oli selvästi hiilipitoisempi ja lisäksi joukossa oli puusilppua. Yksikkö 19 oli muodostunut pääosin peruskallion (Y29) päälle ja osin puhtaasti moreenisoran (Y30) päälle.

AKDG5174:20 Rakenne R15 yksikössä Y19. Lounaasta. Kuva Katja Vuoristo.

1900-luvun alun jälkeen paikalla näyttäisi sijainneen vielä yksi rakennus, sillä rakennuksen pohjan R9–12 sisäpuolella sekä myös rakenteiden 5 ja 7 luoteispuolella oli yhteensä kolme koillis-lounaissauntaista isoista pyöreästä muutamista sammaloituneista luonnonkivistä koostuvaa kiviriviä (**R6**). Lisäksi yksi kivirivi on mahdollisesti sijainnut rakenteiden 7 ja 10 välissä. Tällä kohdilla oli myös isoja sammaloituneita kiviä, mutta ne eivät olleet ainakaan enää missään selkeässä rivissä. Kyseessä oli tukikiveykset, jotka liittyvät luultavasti paikalla tietyvästi 1900-luvulla sijainneeseen navettaan. Rakenne R6 oli perustettu yksiköiden Y3 ja Y23 päälle. Yksikkö Y3 oli hiekan, hiilen, tiilimurun, kiven ja puusilpun sekainen purkukerros ja yksikkö Y23 edellä mainittu talon pohjan alla sijainnut alkuperäinen maanpinta.

AKDG5174:7 Dokumentointitaso 1. Luoteesta. Pakkasyön jälkeen eri yksiköt erottuivat maassa eritavalla jäätyneinä. Huurtunut kerros on yksikkö Y3 ja edustalla oleva tummempaa näkyvä kerros yksikkö Y2. Nuolen osoittamalla kohdalla on R6a. Kuva Katja Vuoristo.

AKDG5174:39 Kopterikuva kaivausalueesta ja siinä olevista rakenteista. Kuvassa alhaalla rakennuksen pohja R9–12, puiden kohdalla uunin pohja 8 ja keskellä erottuu kivijalka R7 seisomassa olevien ihmisten takana. Kaivausalueen yläosassa erottuu hyvin yksikkö Y19. Myös rakenne 6a–c on erotettavissa kuvasta: 6a sijaitsee kuvan yläosassa kaivausalueen reunassa ja 6b ja c rakennuksen pohjan sisäpuolella sammaloituneina pyöreästä muutamista sammaloituneista luonnonkivistä koostuvaa kiviriviä. Etelästä. Kuva Vesa Laulumaa.

5.2 Puurakenteet

1800-luvun lopun tai 1900-luvun alkupuolen rakennusvaiheisiin liittyivät myös vuoden 2015 koeojassa 3 sijainneet puut (R27) sekä myös ojan lounaispuolelta pintamullan Y1 alta esiin tulleet puurakenteet (R13 ja R21). Koeojan 3 **rakenne R27** koostui muutamasta lyhyestä laudan tai lankun pätkästä, jotka eivät näyttäneet

jatkuvan koeojan ulkopuolelle. Puiden alla oli punaruskea hiekkainen tasauserros (Y26).

AKDG5174:26 Yksiköt Y26 ja R27. R27 havaittiin jo vuoden 2015 koekaivauksissa. Koillisesta. Kuva Katja Vuoristo.

Puurakenteeseen R13 liittyi kaksi kaakko-luodesuuntaista hirttä, joista toisesta oli säilynyt noin 100 cm ja toisesta 160 cm pituinen pätkä. Hirsien leveys oli 12–18 cm. Lisäksi rakenteeseen liittyi muutamia pieniä puun kappaleita. Puiden alla oli todennäköisesti maatuneista puista muodostunut löyhä turvekerros Y20. **Rakenne R21** sijaitsi toisen rakenteeseen 13 liittyvän hirren koillispuolella. Siihen kuului seitsemän rivissä olevaa koillis-

AKDG5174:11 Rakenteen 13 maatunutta puuta. Luoteesta. Kuva Katja Vuoristo.

lounaissuuntaista puuta, jotka olivat muutaman senttimetrin päässä toisistaan. Keskimäinen puista oli pyöröhirsi ja muut olivat lautoja. Puut jatkuivat kaivausalueen ulkopuolelle tien suuntaan. Kyseessä näytti olevan lattiaan liittyvä rakenne. Sen alla oli hiekan ja saven sekainen harmaanruskea multakerros (Y25), jolla oli luultavasti tasattu maata puulattiaan varten.

AKDG5174:22 Rakenne R21. Luoteesta. Kuva Katja Vuoristo.

Puurakenteita (R14) oli säilynyt myös yksikössä Y19. Maakerroksen pinnalla oli muutamia maatuneita lautojen tai lankkujen pätkiä, jotka liittyivät luultavasti lattiaan. Laudoista oli säilynyt vain 10–20 cm pitkiä pätkiä. Rakenne ajoittui stratigrafian perusteella 1700–1800-luvuille.

AKDG5174:19 Yksikkö Y19 ja rakenne R15 esiin kaivettuina ja puhdistettuina. Idästä. Kuva Katja Vuoristo.

5.3 Löydöt

Lappbölen löydöistä suuri osa on peräisin sekoittuneista täyttö- tai purkukerroksista, minkä vuoksi niitä ei ole talletettu Kansallismuseon kokoelmiin. Löydöt käytiin läpi jälkityövaiheessa, jolloin sekoittuneiden yksiköiden löydöt luettelointiin ja esineet kuvattiin ennen niiden poistamista (ks. liite 3). Lisäksi joistakin yksiköistä on poistettu metalliesineitä, kuten rautanauvoja tai muuta ns. massatavaraa, koska ne eivät säilyisi ilman konservointia. Yksikössä 1 eli pintamullassa oli runsaasti löytöjä, ja suurin osa niistä käytiin läpi jo kentällä. Pintakerroksen löydöt on poistettu luetteloimatta niitä, koska kerros oli hyvin sekoittunut, ja se ajoittuu vasta 1900-luvulle. Löytöjen joukossa oli pääasiassa 1800–1900-luvulle ajoittuvaa esineistöä, kuten mm. uudemmaa ikkunalasia, lasitettua sekä ns. bolus-koristeista punasavikeramiikkaa, fajanssia, piiposliinia, posliinia, liitupiipun katkelmia sekä eläinten luita. Lisäksi pintakerroksesta löytyi runsaasti erilaisia metalliesineitä ja niiden katkelmia, kuten luistimen terä, leikkipistooli, lusikan katkelmia, avain, veitsi, hevosenkenkä sekä rautaromua ja rahoja. Osa punasavikeramiikasta saattaa olla myös vanhempaa 1600–1700-luvuille ajoittuvaa. Lisäksi pintalöytöjen joukossa oli myös yksi Westerwaldin tyyppin kivisavikeramiinen astianpala, joka voi ajoittua 1500–1600-luvulle.

Punasavikeramiikkaa, fajanssiastioita ja kivisavitavaraa yksiköstä Y1. Pienemmässä kuvassa tarkempi kuva yksiköstä löytyneestä Westerwaldin tyyppin kivisavikeramiikasta. Löytöjä ei otettu kokoelmiin. Kuvat Katja Vuoristo.

Kaivauslöydöt olivat hyvin tyyppillisiä 1700-luvulta 1900-luvun alkuun ajoittuvalle asuinpaikalle. Lisäksi joukossa oli muutamia löytöjä, jotka viittaavat siihen, että paikalla tai sen läheisyydessä on asuttu jo tätä aiemmin. Edellä mainitun Westerwaldin tyyppin astianpalan lisäksi osa liitupiipun kopan muodoista viittaavat 1600-luvulle. Myös rahalöydöt viittaavat tähän.

Rahoja löytyi yhteensä 20 kpl. Ne ajoittuvat aina 1500-luvun lopulta 1900-luvun alkuun. Rahoista vanhin on Juhana III:n aikainen vuodelle 1592 ajoittuva ½ hopeaäyri.⁷ Tämä löytyi purkukerroksesta Y3. Toiseksi vanhin raha on yksiköstä Y18, josta löytyi 1500-luvulle tai 1600-luvulle ajoittuva hopearaha.⁸ Rahassa erottuu mahdollisesti seisova leijona vaakunan sisällä, jolloin se on todennäköisimmin 1600-luvulta. 1600-luvulle ajoittuu myös Kaarle X Kustaan aikainen ¼ äyri, joka on löyty vuosien 1654–1660 välisenä aikana.⁹ Raha löytyi yksiköstä Y24. Suurin osa rahoista on äyrejä, jotka ovat 1700-luvun alkupuolelta, mutta joukossa on myös muutamia nuorempia rahoja. Näistä yhtä lukuun ottamatta kaikki löytyivät pintakerroksesta, josta löytyi yhteensä

kymmenen rahaa. Näiden joukossa oli 5 penniä vuodelta 1898, kaksi pennin rahaa 1800-luvun alkupuolelta, vuosien 1810–1830 väliin ajoittuva 2 kopeekkaa, Ulrika Eleanoran aikainen raha vuosilta 1719–1720, vuoden 1803 skillingi sekä valtion velkakonttorin poletti vuodelta 1801. Lisäksi löytyi yksi 1900-luvun alkuun ajoittuva raha. Myös yksikössä Y20 oli valtion velkakonttorin poletti vuodelta 1799. Rahat luetteloiitiin Kansallismuseon kokoelmiin lukuun ottamatta yksikön Y1 löytöjä.

Juhana III:n aikainen 1/2 äyrin hopearaha vuodelta 1592 on löyty Tukholmassa. Kuvassa erottuu vaakunan sisällä kolme kruunua ja vaakunan vasemmalla puolella 9 ja oikealla Z. Rahan reunoilla erottuu osittain kirjoitusta. Rahan toisella puolella on lyhde, jonka vasemmalla puolella I ja oikealla R. Kuva ei ole mittakaavassa.

Punasavikeraamisia astianpaloja löytyi alueelta runsaasti. Suurin osa niistä oli pintakerroksista, mutta ne antoivat hyvän kuvan siitä, minkälaista keramiikkaa on alueella ollut käytössä. Astianpalojen joukossa oli useita ns. bolus-koristeisia vadin ja lautasten paloja. Niissä oli käytetty enimmäkseen vaalealla lasitteella tehtyjä suoria tai aaltoviivakoristeita, mutta joukossa oli myös vadinpaloja, joissa oli vihreitä koristeita. Lisäksi oli

⁷ KM41194:1

⁸ KM41194:3

⁹ KM41194:4

täysin koristelemattomia kellertävällä tai läpinäkyvällä lasitteella sisäpinnaltaan lasitettuja astioiden paloja sekä paloja kukkaruukusta. Myös fajanssiastioiden paloja oli runsaasti. Näiden joukossa oli lautasten sekä vadin tai kupin paloja. Suurin osa fajanssiastioista näyttäisi olleen koristelemattomia valkopintaisia, mutta myös sinisellä kasviaiheella tai muulla ornamenttiikalla koristeltuja valkopohjaisia astioita oli useita. Joissakin oli käytetty myös punaista ja vihreää. Fajanssiastioiden koristelussa oli käytetty myös mustalla tai vihreällä värillä tehtyjä maisema- ja ihmisaiheisia painokuvioita. Posliiniasioiden paloja oli vain vähän, kuten myös kivasavitavaraa. Westerwaldin tyyppin astianpalan lisäksi paikalta löytyi muutama vesipullon palanen, jotka olivat peräisin yhdestä tai kahdesta pullosta.

Lasipullojen sekä astialasin paloja oli myös runsaasti löytöaineistossa. Pullolasi on pääasiassa tyyppillistä vihreää paksuhkoa lasia, pohjapaloissa on nähtävissä syvä ns. omatunto- sekä punttelinarpi. Astialasin joukossa on muutama viinilasin jalka sekä vadin tai kulhon pala. Ikkunalasi oli myös hyvin edustettuna löytöaineistossa. Pintakerroksissa oli sekä väritöntä että vihreää ikkunalasia, mutta alemmissa oli vain vihreää ikkunalasia. erityisesti sitä oli purkukerroksessa Y3.

Liitupiipun varren sekä kopan katkelmia löytyi melko vähän. Suurin osa paloista oli koristelemattomia, mutta muutamassa varren katkelmassa oli havaittavissa pisteaiheista koristelua ja kopan kannoissa heikosti erotuvia leimoja tai kohokuvioita, mm. kolme kruunua. Koppien muodot vaihtelevat pienistä pulleista suurempiin ja kapeampiin. Suuremmat ovat luultavammin nuorempia kuin pienemmät kopat.

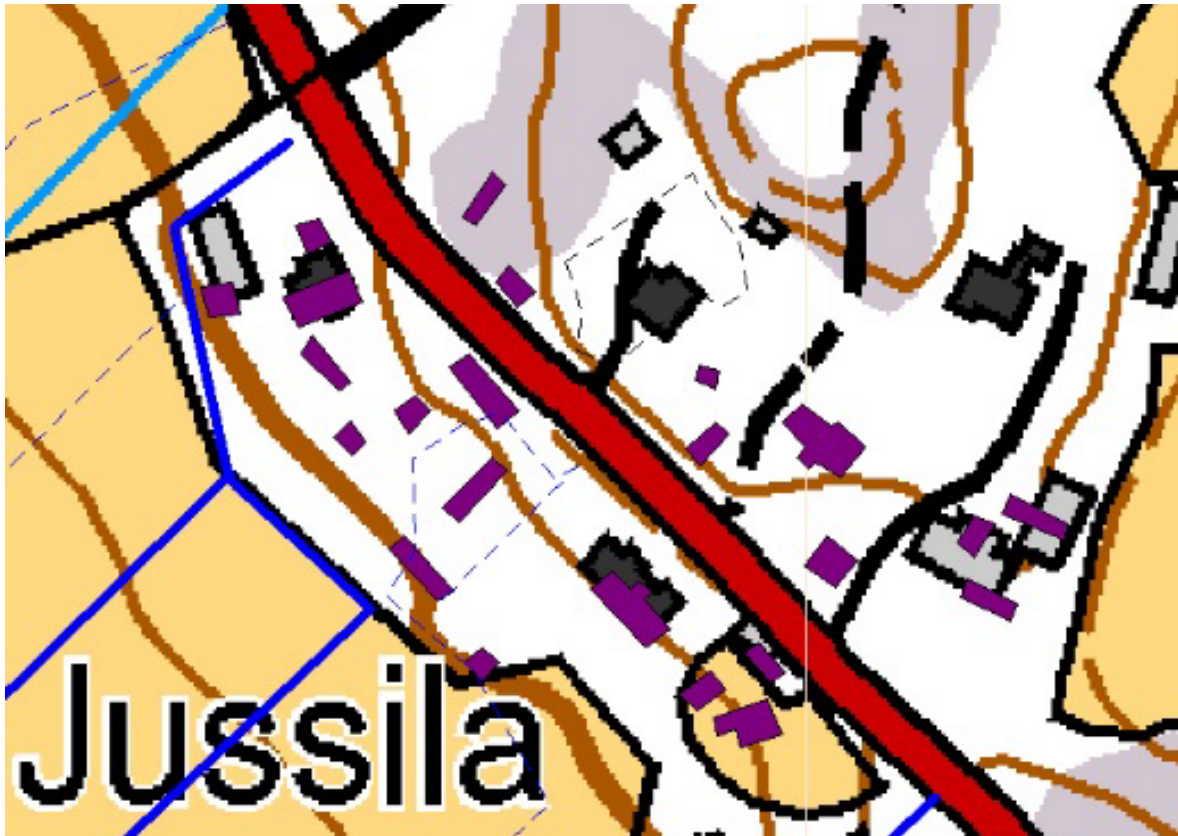
Valkosavesta valmistettuja liitupiippujen katkelmia. Kopissa erottuu heikosti leimoja tai kohokuvioita. Kuva Katja Vuoristo.

Metalliesineitä tuli melko runsaasti erityisesti ylemmistä sekoittuneista kerroksista, kun taas alemmissa kerroksissa niitä oli vain vähän. Näistä suurin osa on erilaista rautaromua, mutta joukossa on myös tunnistettavia esineitä, kuten nappeja, vaate- tms. solkia, hiilihanko, liemilusikoita, hevosenkenkiä, rautanauloja, padan katkelmia, haarukan varsi ja sirppi. Muita löytöjä olivat hiokivi, eläinten luut sekä uunin kaakelit, joita löytyi sekä valkoisella että kellanruskealla lasitteella koristeltuja paloja. Kaakelin paloja ei ole luetteloitu. Eläinten luiden joukossa oli myös yksi palanut luu.

7. Yhteenveto

Vuoden 2016 kaivaukset liittyivät Lapinkyläntien (mt 1130) parantamishankkeeseen. Tien viereen on suunnitteilla kevyenliikenteen väylä ja paikalla tehtiin jo vuonna 2015 koekaivauksia. Vuoden 2015 tutkimuksissa todettiin, että hankealueella oli säilynyt todennäköisimmin Lapinkylän historialliseen kylätonttiin liittyviä kulttuurikerroksia ja rakenteita. Tulosten perusteella Museoviraston Kulttuuriympäristöpalvelut –osasto edellytti, että ennen hankkeen toteuttamista suunnitellulla tielinja-alueella tulee tehdä riittäviä arkeologisia tutkimuksia niillä alueilla, joilla on havaittu rakenteita ja kulttuurikerroksia.

Vuoden 2016 kaivauksissa avattiin yhteensä noin 1300 m²:n suuruinen kaivausalue Lapinkyläntien lounaispuolella sijaitsevalle metsittyneelle alueelle, josta oli kartoitettu rakenteita vuoden 2015 koekaivausten yhteydessä. Kaivausalue sijaitsi suunnitellulla tiealueella lähellä nykyisen tien reunaa. Tutkimuksissa todettiin, että vuonna 2015 kartoitettu koeojien 2 ja 3 välissä sijaitseva kivijalka (R9–12) uuninpohjineen (R8) ajoittuu 1800-luvulle ja 1900-luvun alkuun. Todennäköisesti samaan rakennusvaiheeseen liittyvät myös puurakenteet R13, R21 ja R27 sekä mahdollinen uuninpohja R5. Rakennus on merkitty vuoden 1903 uusjakokarttaan, kuten myös muut kaivausalueen ulkopuolelta 2015 kartoitetut kivirakenteet.

Vuoden 1903 uusjakokartasta on asemoitu peruskartan päälle 1900-luvun alun rakennuksen vanhalla kylätontilla. Rakennukset on merkitty violetilla. Kaivausalue osuu nuolen kohdalla olevan rakennuksen kohdalle. Tästä rakennuksesta oli säilynyt kaakkoispäädyn kivijalkaa (R9-12). Nedre Jussilan vanha päärakennus sijaitsee edelleen samalla paikalla autioituneena.

Kaivausalueella sijainnut em. rakennuksenpohja on jatkunut luoteeseen, jossa havaittiin myös kivijalkaan liittyvä kiveys (R7). Tämä on luultavasti liittynyt myös samaan rakennukseen, mutta vaikuttaa siltä, että se on alun perin liittynyt johonkin aikaisempaan alueella sijainneeseen rakennukseen, joka on mahdollisesti palanut. Kyseessä voisi olla vuoden 1776 karttaan merkitty rakennus tai jokin tätä aiemmin paikalla sijainnut rakennus. Tähän vaiheeseen liittyy todennäköisesti kivijalan luoteispuolella havaittu uuninpohjan jäännös (R15) sekä sen läheisyydessä havaitut puiden jäännökset (R14) yksikössä Y19. Myös alueen löydöt, kuten useat 1700-luvun alkupuolelle sekä 1500–1600-luvuille ajoittuvat rahat, tukevat käsitystä, että paikalla on ollut vilkasta toimintaa ennen 1800-lukua.

AKDG5174:39 Yleiskuva kaivausalueen sijainnista. Etelästä. Kuva Vesa Laulumaa.

Edellä mainitut rakenteet ovat liittyneet Raulan vanhaan kantatilaan, kun taas kiveykset R6a–c ovat luultavasti tätä nuorempia ja liittyvät uusjaon jälkeiseen aikaan 1900-luvulle kuuluen jo Nedre Jussilaan. Kyseiset tukikiveykset ovat luultavasti tukeneet maatalousrakennuksen lattiaa.

Kaivausalueelta talteen kerätyt löydöt olivat tyypillisiä historiallisen ajan kylätontille. Paikalta löytyi runsaasti punasavikeramiikkaa sekä fajanssia. Lisäksi myös ikkunalasiasia ja pullolasiasia tuli paljon ja erityyppiset metalliesineet kertovat tontin arkisista puuhista. Liitupiippujen katkelmia löytyi suhteellisen vähän, kun taas rahoja eri vuosisadoilta löytyi kaivausalueen kokoon nähden melko monta. Rahoja oli joka vuosisadalta alkaen 1500-luvun lopulta aina 1900-luvun alkuun. Löytöjen määrät vähenivät alimpiin kerroksiin mentäessä, kun taas pintakerroksesta sekä sen alapuolisista purkukerroksista niitä tuli runsaasti.

Tutkitut rakenteet eivät jatkuneet kaivausalueen lounaispuolelle, mutta koillisessa osassa, kuten kaakeliuunin pohja R8, jatkui hieman tienpenkan suuntaan kaivausalueen ulkopuolelle. Työturvallisuuden vuoksi kaivausalueella ei voitu avata kiinni nykyisen tien reunaan. Rakennuksen pohjasta ja sen ajoituksesta saatiin kuitenkin hyvä kuva, ja kevyenliikenteen väylän kohdalle osuva muinaisjäännösalue saatiin hyvin tutkittua. On kuitenkin todennäköistä, että tielinja-alueen ulkopuolella on edelleen säilynyt muinaisjäännökseen liittyviä rakenteita ja kulttuurikerroksia.

Lähteet

Painamattomat lähteet:

SAY, Suomen asutuksen yleisluettelo, Kirkkonummi Lappböle. Kansallisarkisto.

Laulumaa, Vesa 2015. Kirkkonummi Lappböle. Historiallisen ajan asuinpaikan koekaivaus 26.–27.11.2015. Museovirasto.

Broterus, Samuel 1700. Charta uppå Lapböle by i Kyrclät sochn... B21:8/15. Kansallisarkisto.

Hartman, C. J. 1776. Geometrisk Charta öfver Lappböle byens ägor belägne uti Nyland och Kyrklät socken. B21:8/1–6. Kansallisarkisto.

Järnefelt, Niklas 1903. Karta öfver alla egorna till Lappböle by i Kyrkslätt socken Lojo härad och Nylands län. KA B21:8/15. Kansallisarkisto.

Painettu kirjallisuus:

Backman, Sigbritt 1991. Kirkkonummen rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema. Byggnadskultur ock kulturlandskap i Kyrkslätt. Kirkkonummi.

Fleege, Uno A. 1901. Kyrkslätt socken. Dess natur, utveckling och historia. Kultur och utvecling. Helsingfors.

Jansson, Algot 1930. Kyrkslätt förr och nu. Till 600 - årsfesten 1930. Helsingfors.

Kuvaluettelo

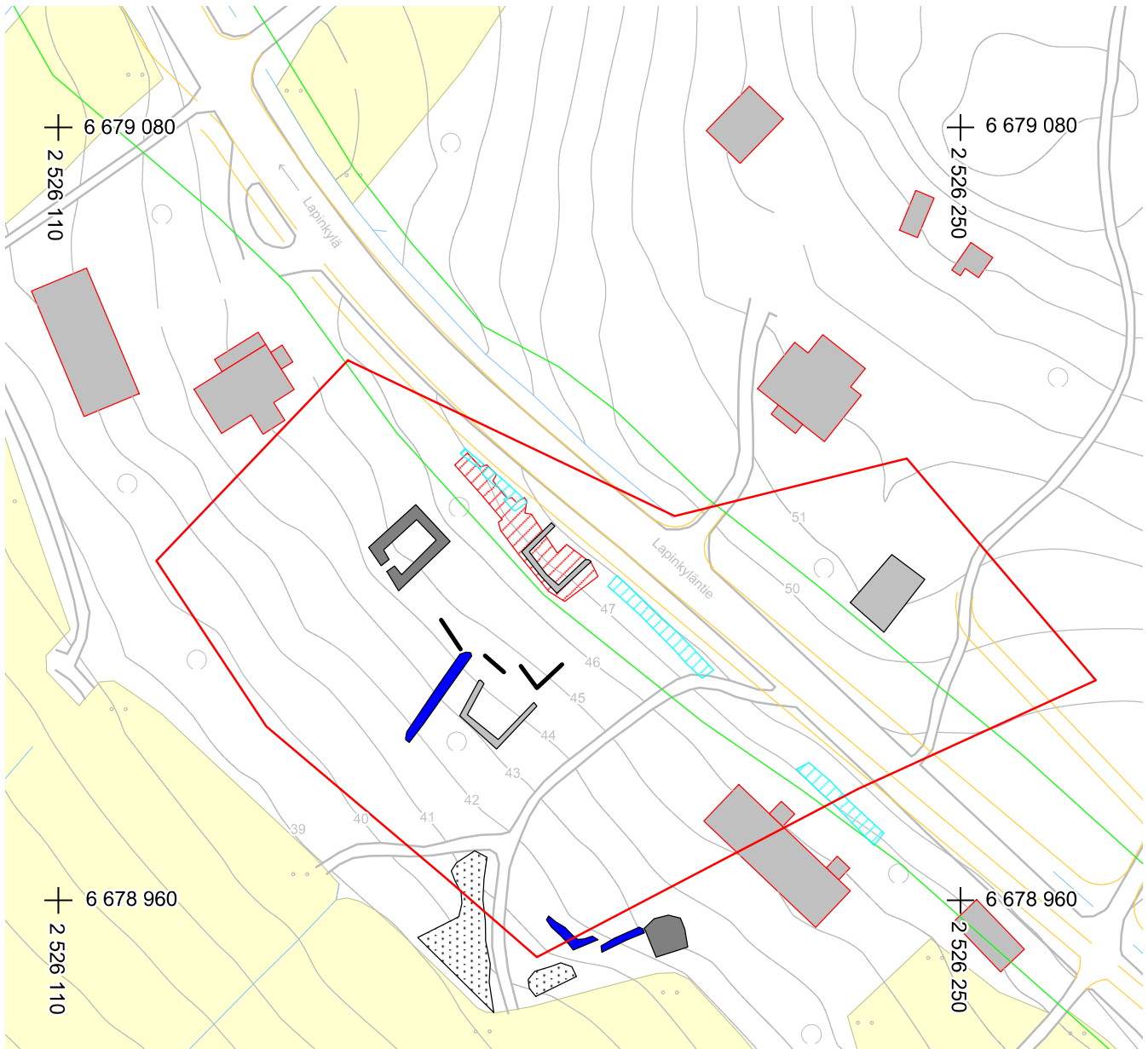
Kuvan nro	Aihe	Kuvaaja
AKDG5174:1	Kaivausaluetta avataan kaivinkoneella. Pohjoisesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:2	Kaivausaluetta avataan kaivinkoneella. Kaakosta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:3	Pintakerroksesta eli yksiköstä 1 poistettuja löytöjä.	Katja Vuoristo
AKDG5174:4	Kaivausaluetta puhdistetaan. Kaakosta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:5	Kaivausaluetta puhdistetaan. Edessä olevan kummun kohdalle jää leivinuuni. Koillisesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:6	Kaivausaluetta puhdistetaan. Luoteesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:7	Dokumentointitaso 1. Luoteesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:8	Näkymä kaivausalueen kaakkoispuolelta Lapinkylänjärvelle. Koillisesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:9	Yksiköstä 1 poistettuja löytöjä rakennuksenpohjan (R9-12) sisäpuolelta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:10	Rakenteen 13 maatunutta puuta. Kaakosta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:11	Rakenteen 13 maatunutta puuta. Luoteesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:12	Rakenne 5. R5a käsittää päällimmäisen kivikerroksen ison laakakiven sekä sen viereiset pienemmät kivet ja 5b alimmat kerrokset. Lounaasta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:13	Rakennetta R15 kaivetaan esille. Etelästä.	Katja Vuoristo
AKDG5174:14	Työkuva. Lännestä.	Katja Vuoristo
AKDG5174:15	Kivijalka R7. Taustalla erottuu rakenteeseen 13 liittyvä maatunut puu. Lounaasta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:16	Kopterikuvaamista Vesa Laulumaan johdolla. Vierailijoina myös Marianna Niukkanen ja John Lagerstedt.	Katja Vuoristo
AKDG5174:17	Kopterikuvaamista Vesa Laulumaan johdolla.	Katja Vuoristo
AKDG5174:18	Yksikkö Y19 esiin kaivettuna ja puhdistettuna. Luoteesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:19	Yksikkö Y19 ja rakenne R15 esiin kaivettuina ja puhdistettuina. Idästä.	Katja Vuoristo
AKDG5174:20	Rakenne R15 yksikössä Y19. Lounaasta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:21	Rakenne R21. Koillisesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:22	Rakenne R21. Luoteesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:23	Työkuva. Yksikköä 19 kaivetaan.	Katja Vuoristo
AKDG5174:24	Rakennuksenpohja R9-12. Pohjoisesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:25	Yksiköt Y24 ja Y25. Lounaasta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:26	Yksiköt Y26 ja R27. R27 havaittiin jo vuoden 2015 koekaivauksissa. Koillisesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:27	Rakenteet R7 (kivijalka) ja R5 (mahdollinen uuninpohja) sekä yksiköt Y26, Y30 (pohjamoreeni) ja Y29 (peruskallio). Lounaasta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:28	Yksikköä Y28 kaivetaan. Lounaasta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:29	Yksikköä Y3 kaivetaan. Lännestä.	Katja Vuoristo
AKDG5174:30	Kaivausalueen luoteisosa pohjaan kaivettuna. Luoteisosassa alkaa peruskallio ja keskivaiheilla sen päälle menee moreenisora. Kaakosta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:31	Rakenne 16 eli hulevesikaivo rakennuksenpohjan seinustalla. Lounaasta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:32	Rakenne 16 eli hulevesikaivo rakennuksenpohjan seinustalla. Lännestä.	Katja Vuoristo
AKDG5174:33	Työkuva kaivausalueen keskiosasta. Etelästä.	Katja Vuoristo
AKDG5174:34	Leivinuunin R8b rajoja otetaan esille. Idästä.	Katja Vuoristo
AKDG5174:35	Kaivausalue pohjaan kaivettuna. Luoteesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:36	Kaivausalue pohjaan kaivettuna. Pohjoisesta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:37	R5 puolitettuna. Sen lounaisosa on kaivettu pohjaan saakka. Lounaasta.	Katja Vuoristo
AKDG5174:38	Kopterikuva kaivausalueesta ja sen rakenteista. Kaivausalue etelästä pohjoiseen.	Vesa Laulumaa
AKDG5174:39	Kopterikuva kaivausalueesta ja sen rakenteista. Etelästä.	Vesa Laulumaa

Karttaluettelo ja kartat

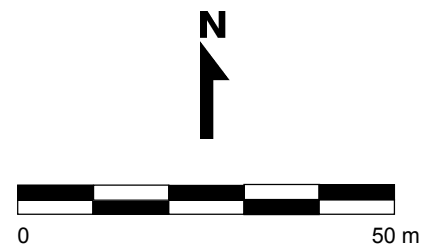
Nro	Tyyppi	Aihe	Mk	Koko
1	Yleiskartta	Tutkimusalueet ja suunniteltu kevyen liikenteen väylä	1:1000	A4
2	Yleiskartta	Rakenteet ja karttajako	1:100	A3
3	Tasokartta	Dokumentointitaso 1, rakenteet ja yksiköt, koko alue	1:100	A3
4	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 1, pohjoinen	1:50	A4
5	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 1, keski	1:50	A4
6	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 1, etelä	1:50	A3
7	Tasokartta	Dokumentointitaso 2, rakenteet ja yksiköt, koko alue	1:100	A3
8	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 2, pohjoinen	1:50	A4
9	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 2, keski	1:50	A4
10	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 2, etelä	1:50	A3
11	Tasokartta	Dokumentointitaso 3, rakenteet ja yksiköt, koko alue	1:100	A3
12	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 3, pohjoinen	1:50	A4
13	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 3, keski	1:50	A4
14	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 3, etelä	1:50	A3
15	Tasokartta	Dokumentointitaso 4, rakenteet ja yksiköt, koko alue	1:100	A3
16	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 4, pohjoinen	1:50	A4
17	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 4, keski	1:50	A4
18	Vaaituskartta	Dokumentointitaso 4, etelä	1:50	A3

Karttaselitteet

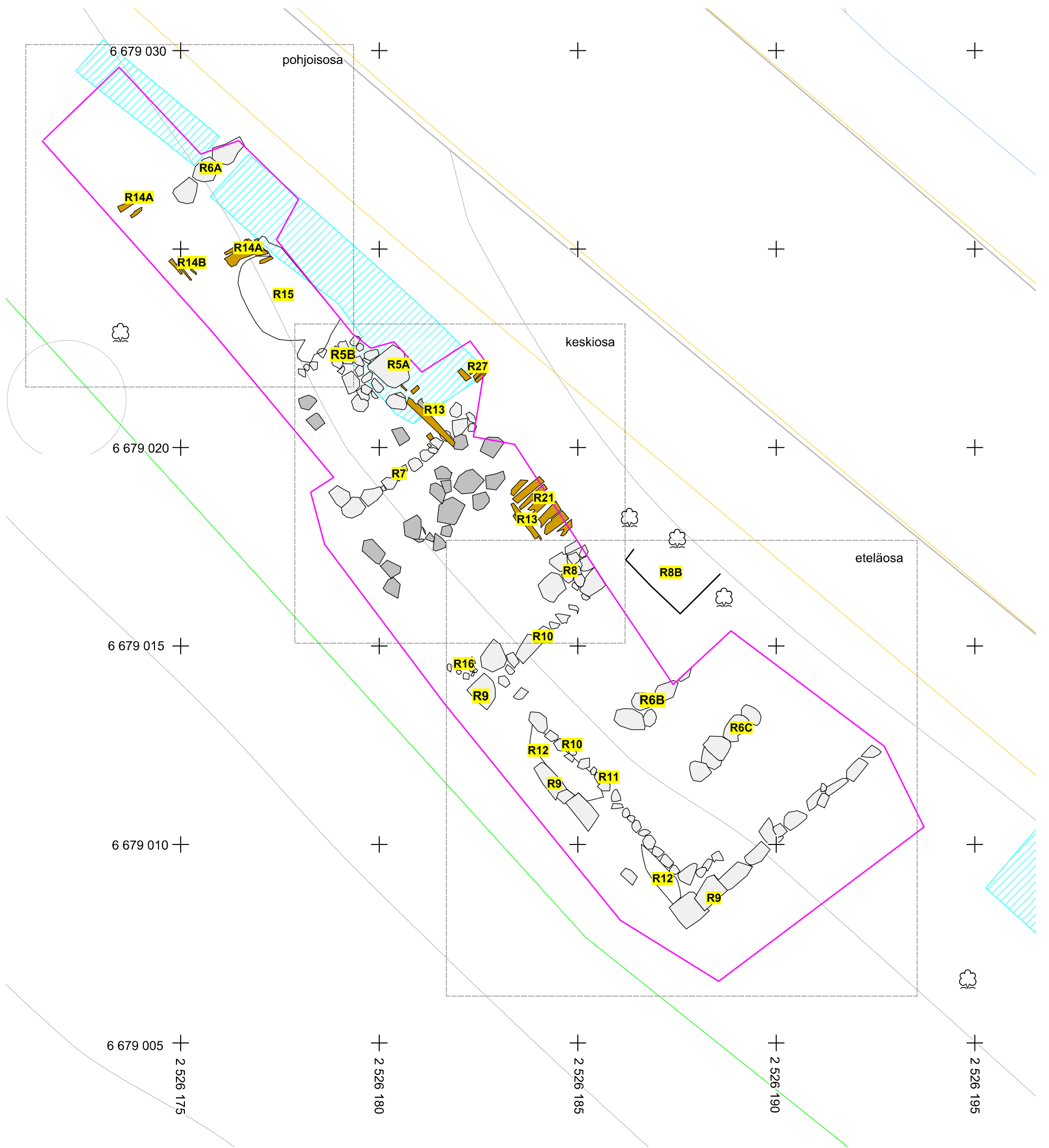
YKSIKÖT	
Nro	Kuvaus
Y1	multa, pintamaa
Y2	multainen hiekka, tasauskerros
Y3	vaalea harmaanruskea hiekka, tasauskerros
Y4	ruskehtavan harmaa siltti, rakennuskerros
Y17	vaaleanruskea hieno hiekka, täyttökerros
Y18	tummanruskea multa, purkukerros
Y19	harmaanmusta hiekka, alkuperäinen maanpinta
Y20	ruskea turve, täyttökerros
Y22	punertavanruskea hiekka, täyttökerros
Y23	tummanruskea hiekka, alkuperäinen maanpinta
Y24	harmaa savi, täyttökerros
Y25	harmaanruskea multa, tasauskerros
Y26	punertavanruskea hiekka, tasauskerros
Y28	harmaanruskea hiekka, alkuperäinen maanpinta?
Y29	peruskallio
Y30	ruskea sora, pohjamoreeni
RAKENTEET	
nro	kuvaus
R5	uunin perustus?
R6	rakennuksen tukikiveys
R7	kivijalka
R8	uunin perustus
R9	kivijalka
R10	kivijalka, väliseinän perustus
R11	kivijalka
R12	perustustukirakenne
R13	lattia- tai seinärakenne
R14	lautalattia
R15	palaneiden kivien alue
R16	kivetty sadevesikuoppa
R21	lautalattia
R27	lautalattia

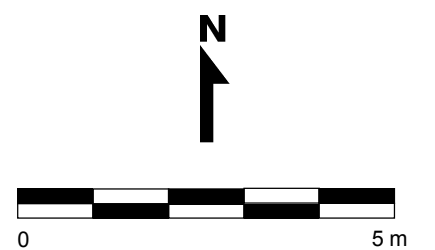
	muinisjäännösrajaus		mahdollinen kivirivi tai perustus
	koekaivausalue 2015		suunniteltu kevyen liikenteen väylä
	kaivausalue 2016		tiealueen reuna
	kellari		
	kivijalka		
	kiviaita		
	raivauskivikko		

KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Yleiskartta Tutkimusalueet ja suunniteltu kevyen liikenteen väylä Pohjakartta © Kirkkonummen kunta mk 1:1000	
mitt. N. Anttiroiko, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 1
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

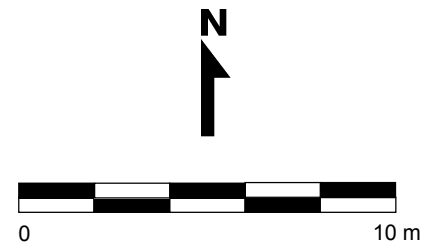
- kaivausalue 2016
- koekaivausalue 2015
- kivi rakenteessa
- kivi
- puu
- R5 rakennenumero
- karttajako
- suunniteltu kevyen liikenteen väylä
- tiealueen reuna

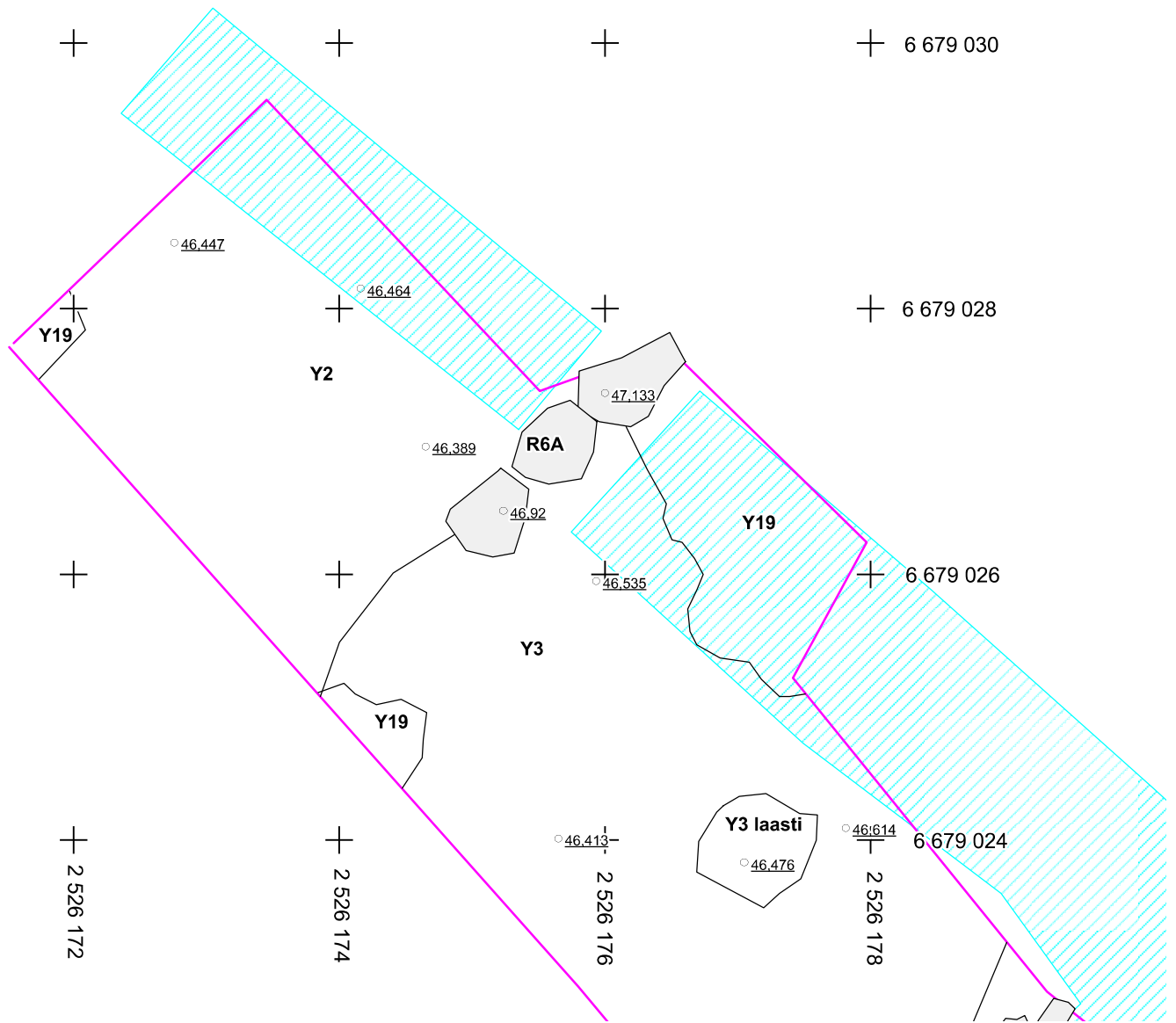
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Yleiskartta Rakenteet ja karttajako Pohjakartta © Kirkkonummen kunta mk 1:100	
mitt. T. Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 2
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

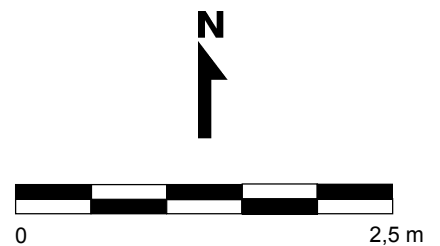
- kaivausalue
- koekaivausalue 2015
- kivi rakenteessa
- kivi
- R6 rakennenumero
- Y1 yksikkönumero

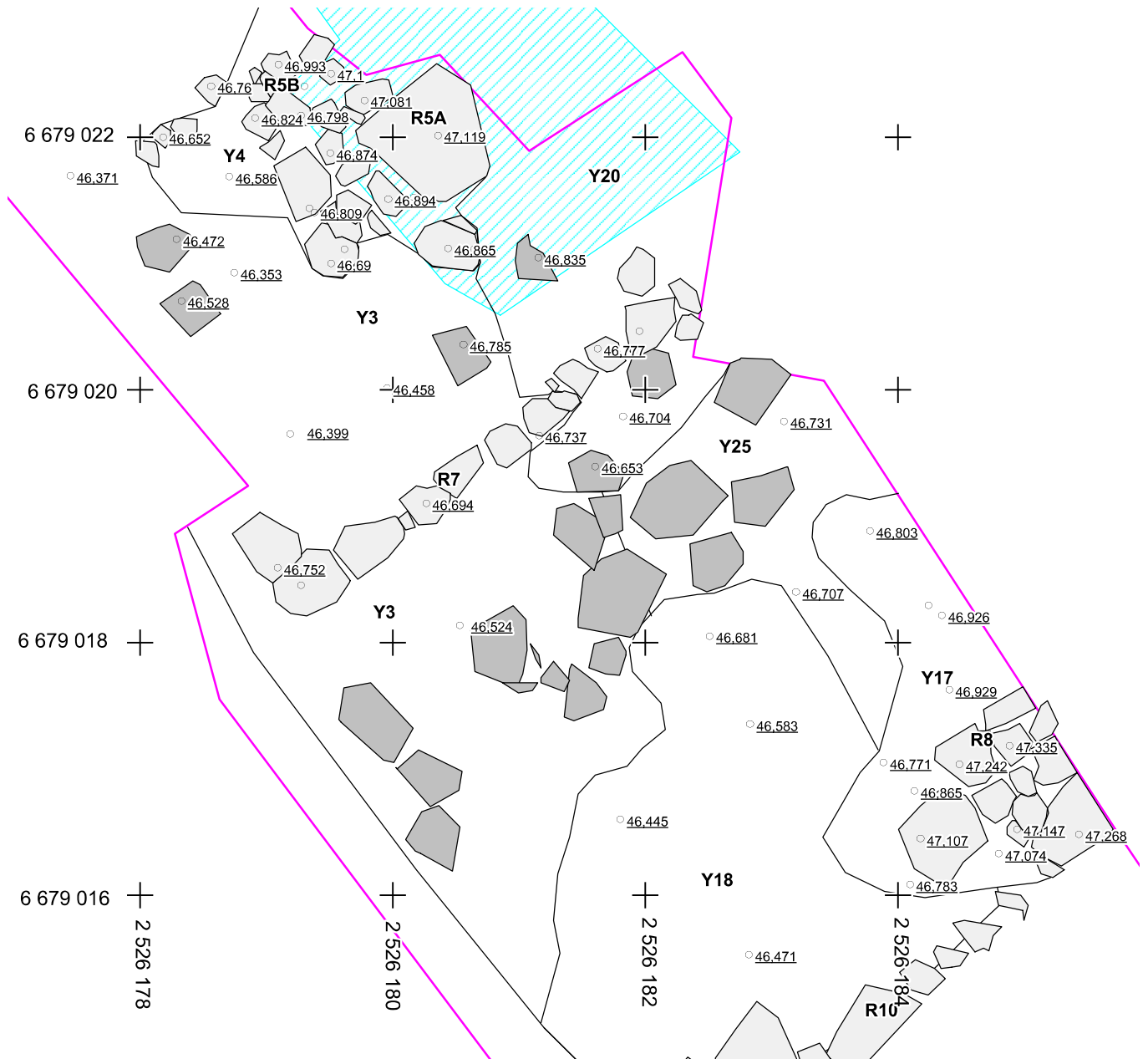
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Tasokartta Dokumentointitaso 1 Rakenteet ja yksiköt mk 1:100	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 3
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

- kaivausalue
- koekaivausalue 2015
- kivi rakenteessa
- R6** rakennenumero
- Y1** yksikkönumero
- 46.715 pintavaaitus

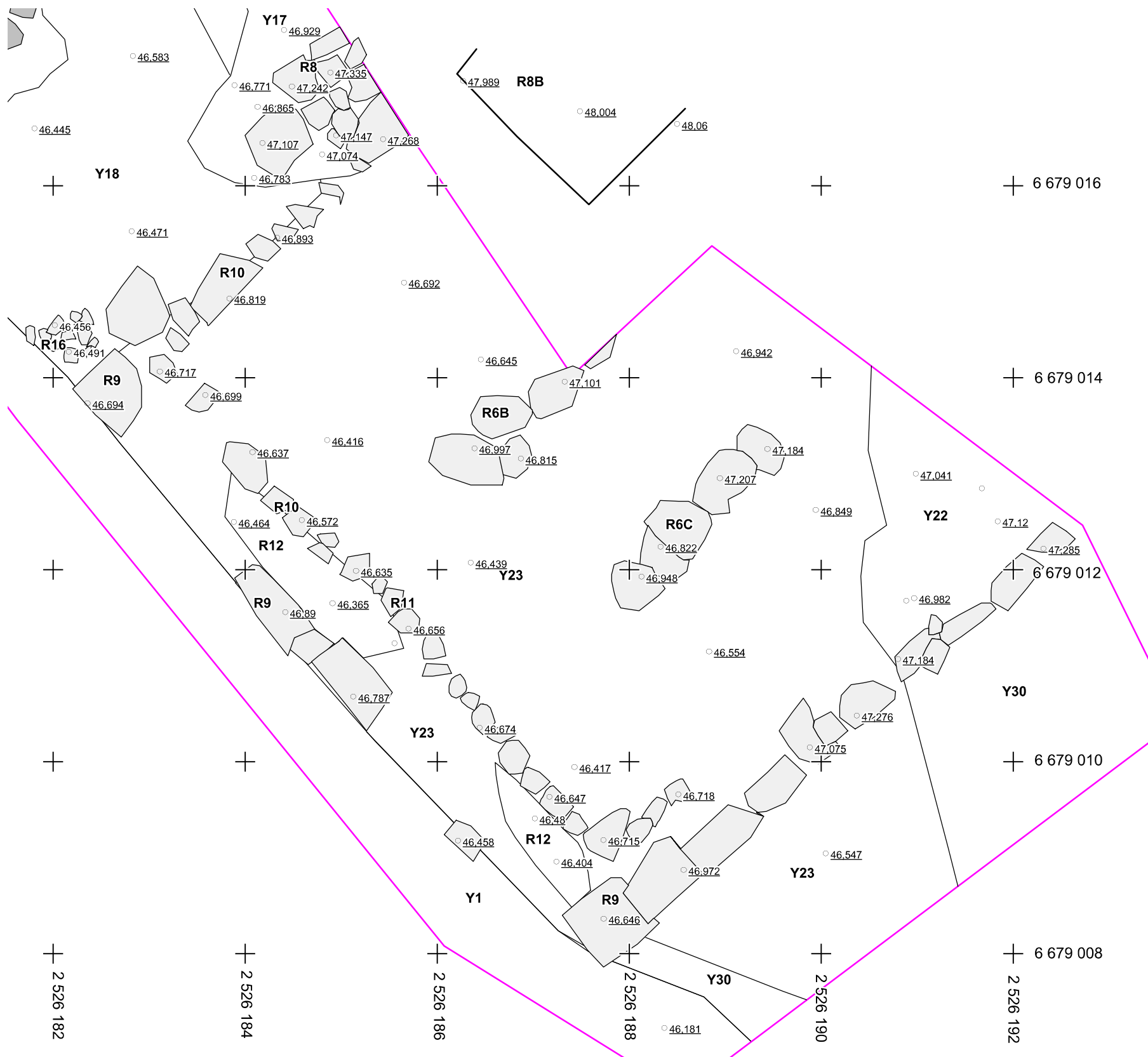
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Vaaituskartta Dokumentointitaso 1, pohjoisosa R6 Y2, 3, 19 Pinta- ja pohjavaaitus mk 1:50	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 4
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

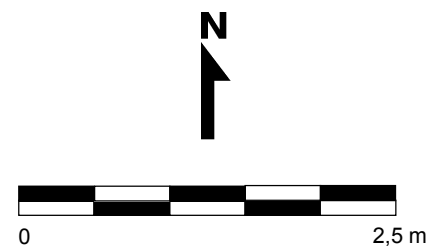
- kaivausalue
- koekaivausalue 2015
- kivi rakenteessa
- kivi
- R6** rakennenumero
- Y1** yksikkönumero
- 46.715 pintavaaitus

<p>KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014</p> <p>Katja Vuoristo 2016</p>	<p>Vaaituskartta Dokumentointitaso 1, keskiosa R5, 7, 8, 10 Y3, 4, 17, 18, 20, 25 Pinta- ja pohjavaaitus</p> <p>mk 1:50</p>	
<p>mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä</p>	<p>Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60</p>	<p>kartta 5</p>
<p>MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT</p>		

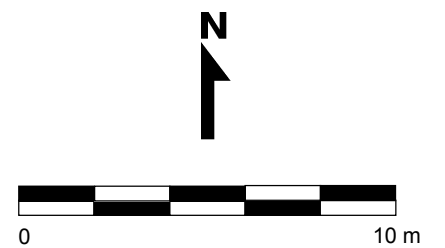
- kaivausalue
- kivi rakenteessa
- R6** rakennenumero
- Y1** yksikkönumero
- 46.715 pintavaaitus

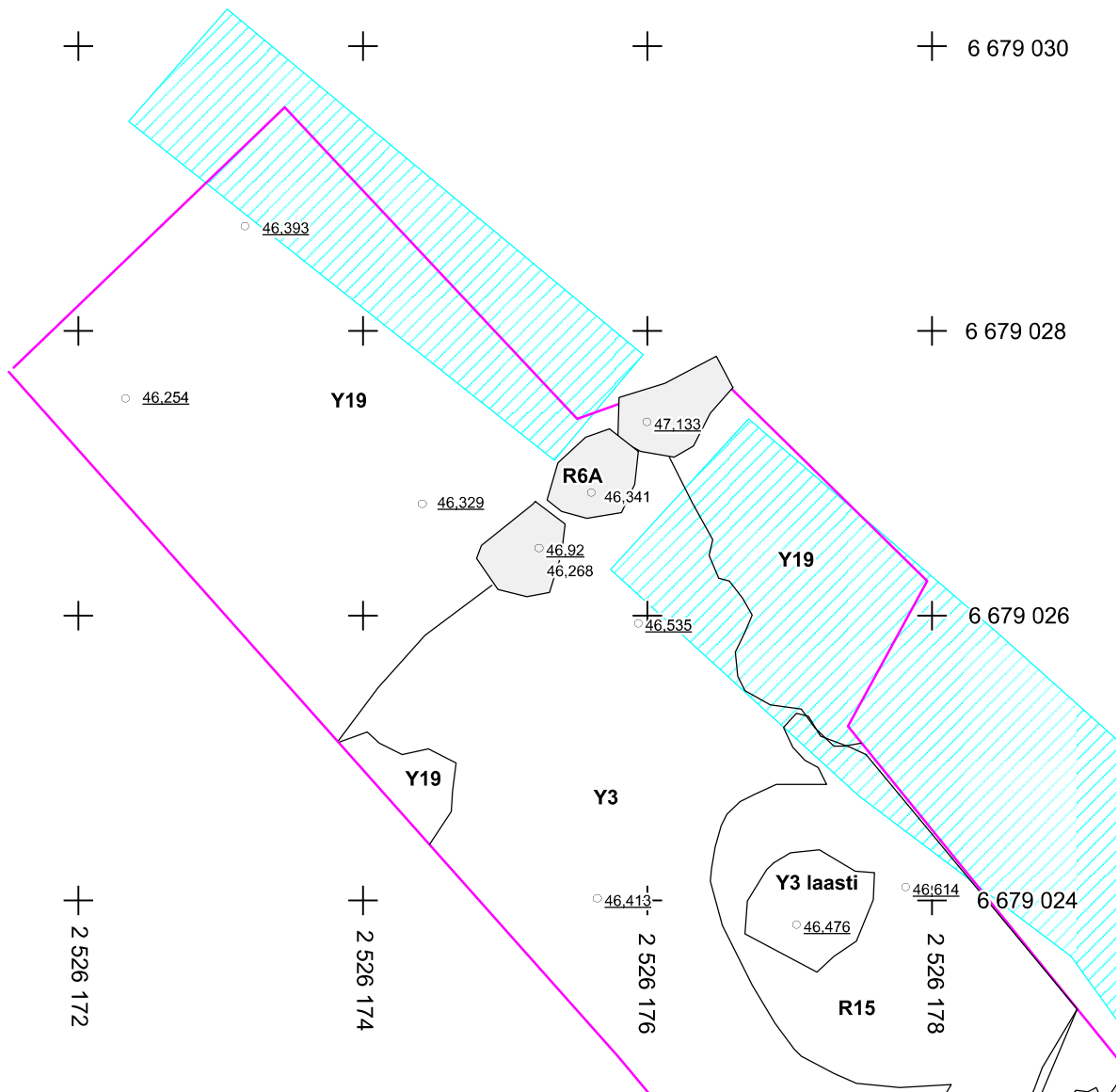
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Vaaituskartta Dokumentointitaso 1, eteläosa R6, 8, 9, 10, 11, 12, 16 Y1, 18, 22, 23, 30 Pinta- ja pohjavaaitus mk 1:50	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 6
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

- kaivausalue
- koekaivausalue 2015
- kivi rakenteessa
- kivi
- puu
- R6 rakennenumero
- Y1 yksikkönumero

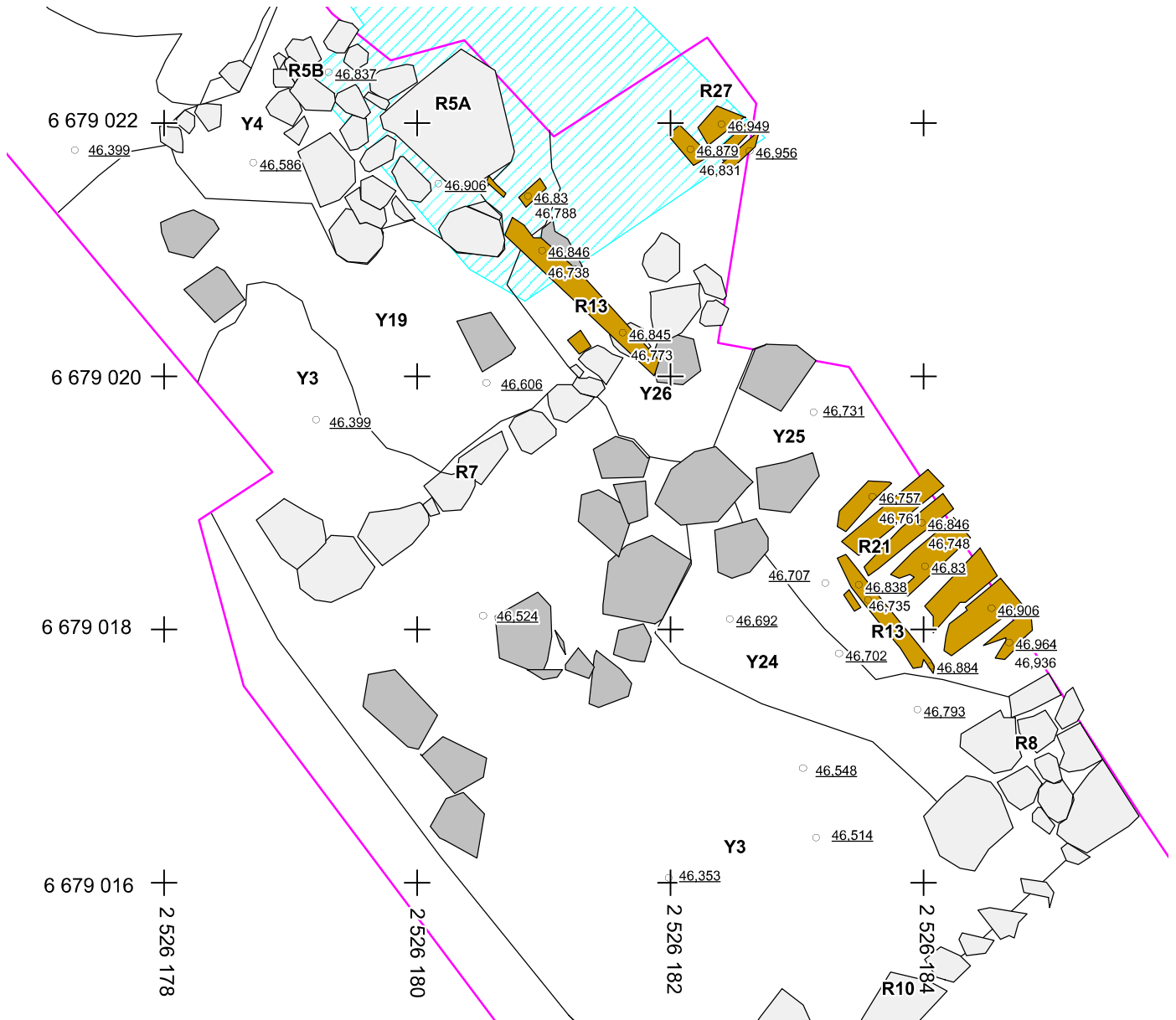
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Tasokartta Dokumentointitaso 2 Rakenteet ja yksiköt mk 1:100	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 7
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

- kaivausalue
- koekaivausalue 2015
- kivi rakenteessa
- R6** rakennenumero
- Y1** yksikkönumero
- 46.715 pintaavaitus
- 46.413 pohjavaaitus

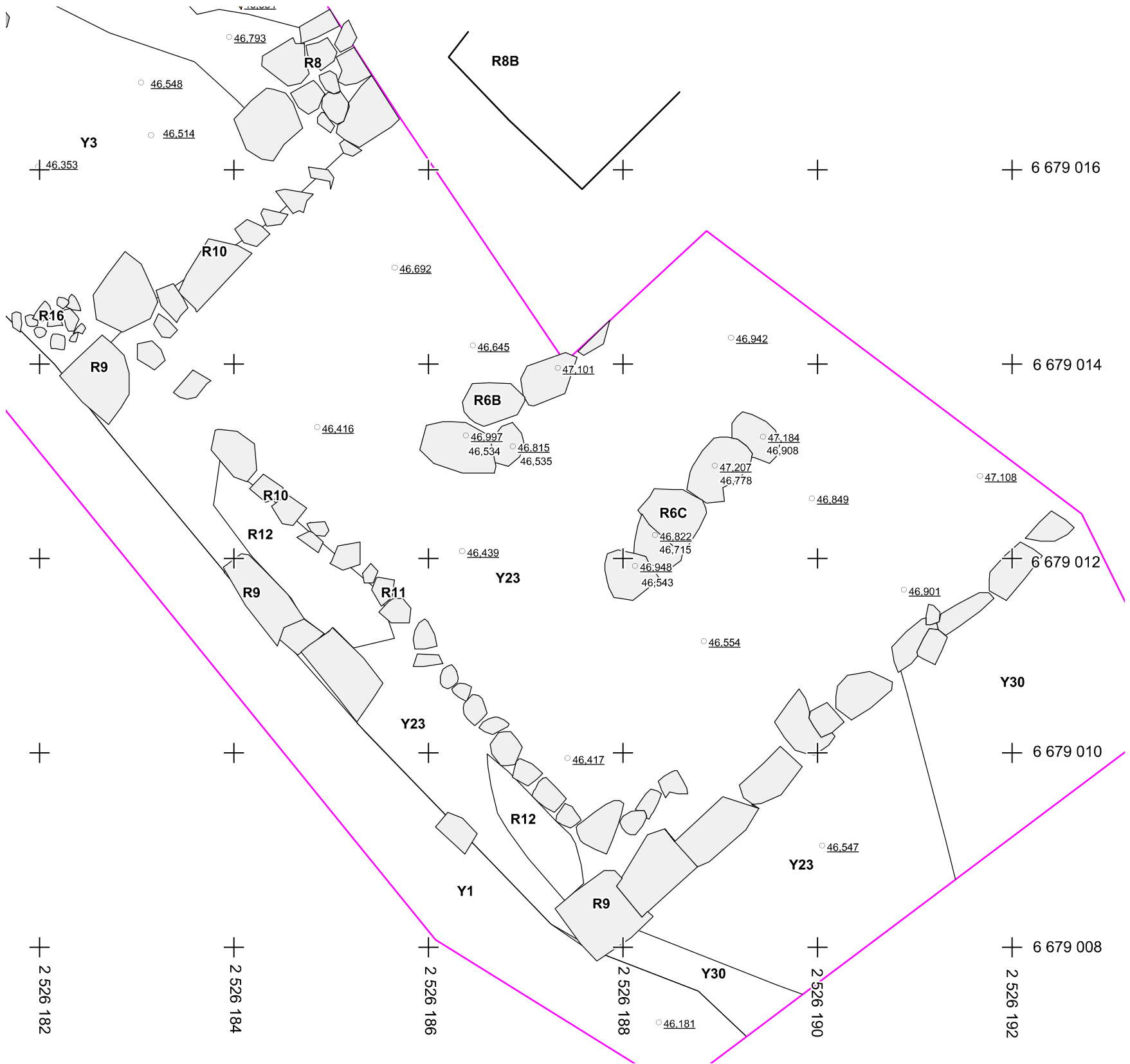
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016	Vaaituskartta Dokumentointitaso 2, pohjoisosa R6, 15 Y3, 19 Pinta- ja pohjavaaitus mk 1:50	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä	Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 8
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT		

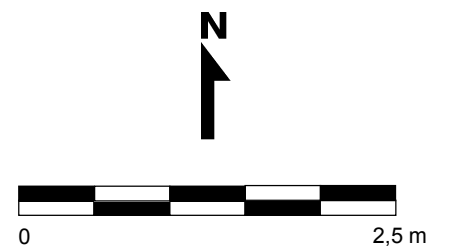
- kaivausalue
- koekaivausalue 2015
- kivi rakenteessa
- kivi
- puu
- R6** rakennenumero
- Y1** yksikkönumero
- 46.715 pintavaaitus
- 46.413 pohjavaaitus

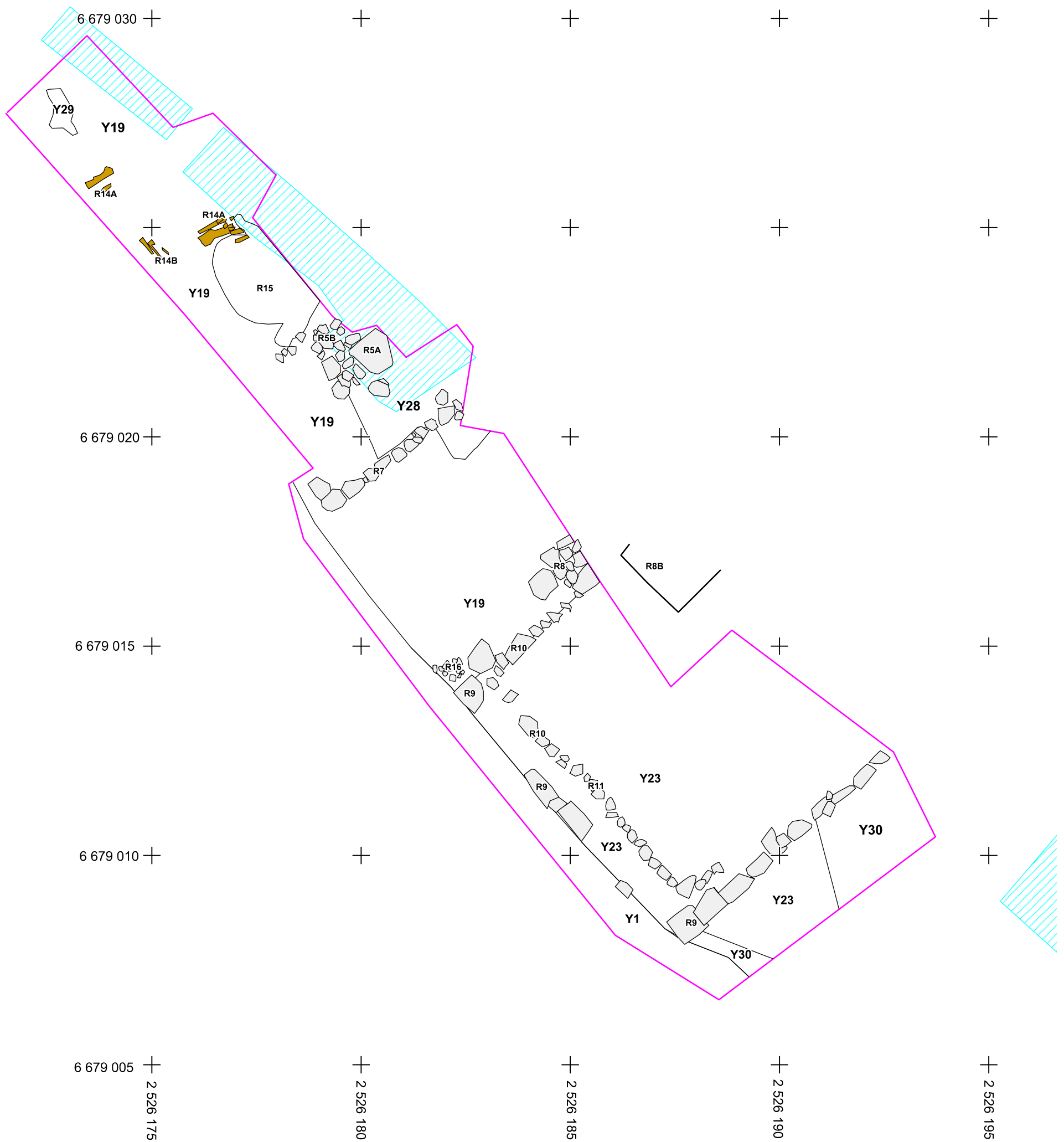
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Vaaituskartta Dokumentointitaso 2, keskiosa R5, 7, 8, 10, 13, 21, 27 Y3, 4, 19, 24, 25, 26 Pinta- ja pohjavaaitus mk 1:50	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 9
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

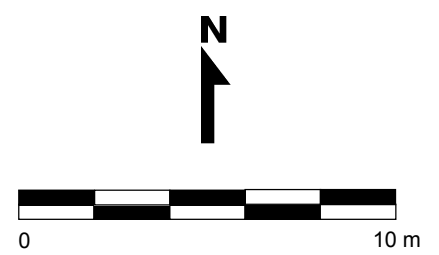
- kaivausalue
- kivi rakenteessa
- R6** rakennenumero
- Y1** yksikkönumero
- 46.715 pintavaaitus
- 46.543 pohjavaaitus

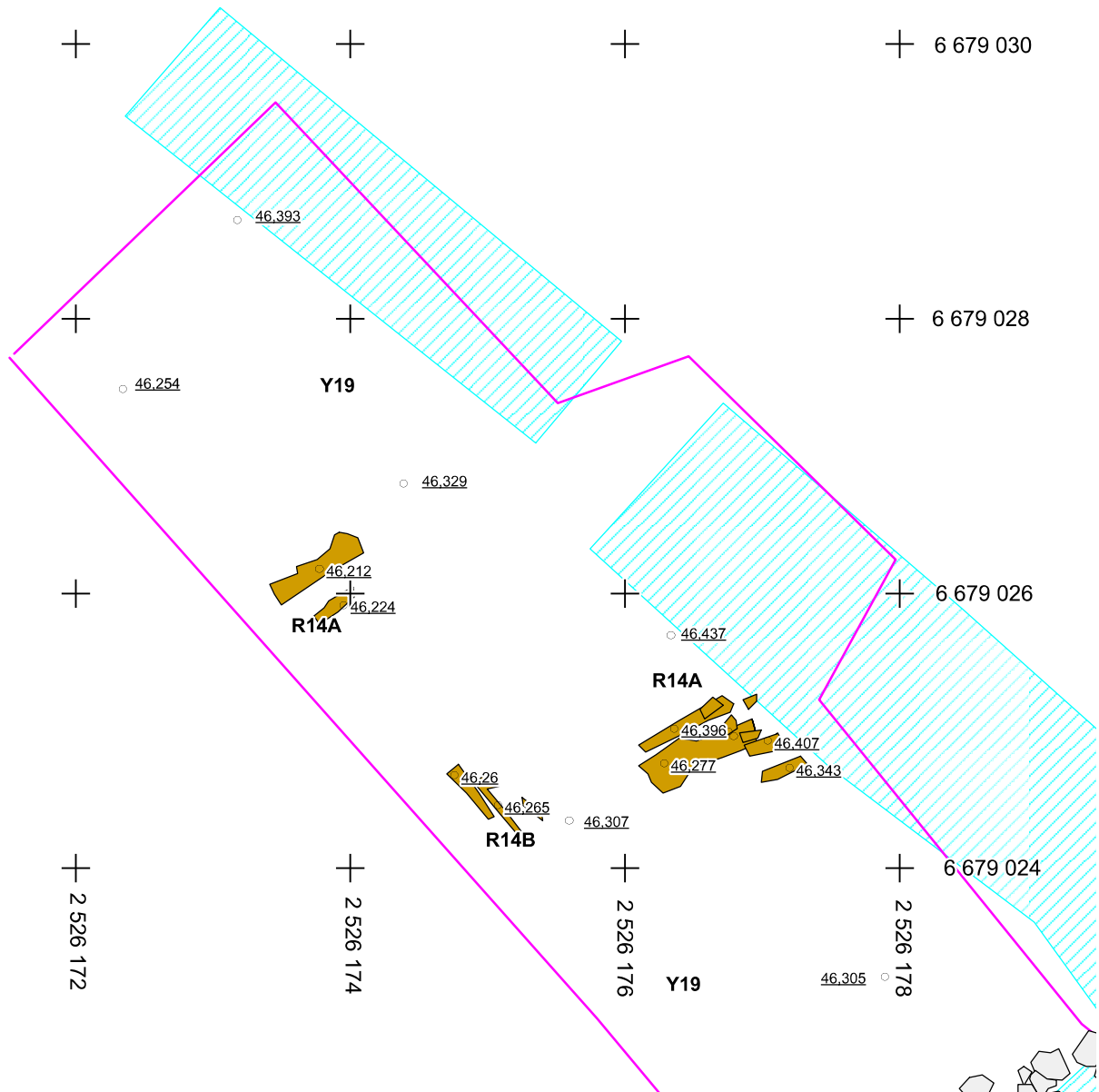
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Vaaituskartta Dokumentointitaso 2, eteläosa R6, 8, 9, 10, 11, 12, 16 Y1, 3, 23, 30 Pinta- ja pohjavaaitus mk 1:50	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 10
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

- kaivausalue
- koekaivausalue 2015
- kivi rakenteessa
- puu
- R6 rakennenumero
- Y1 yksikkönumero

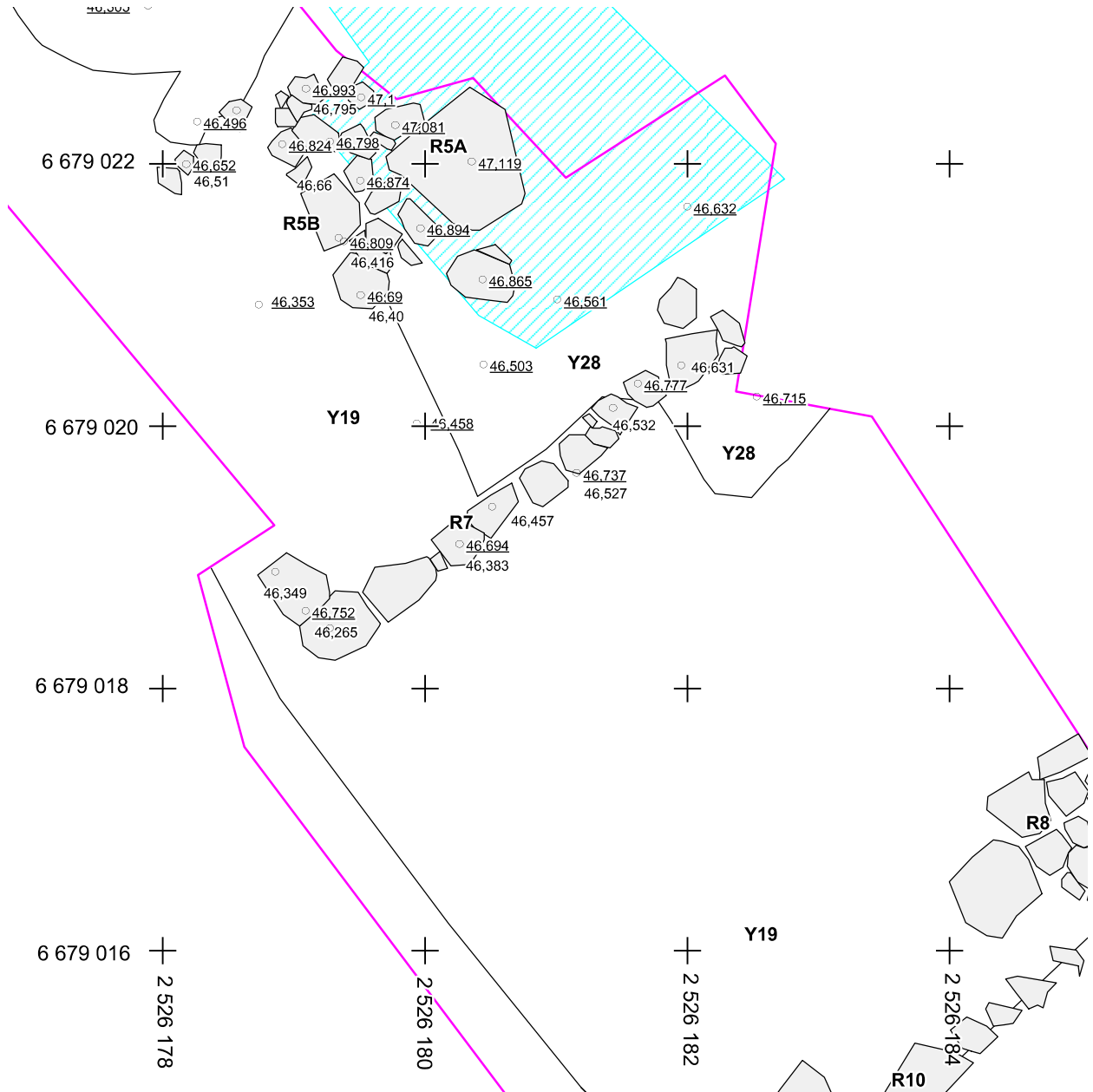
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Tasokartta Dokumentointitaso 3 Rakenteet ja yksiköt mk 1:100	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 11
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

- kaivausalue
- koekaivausalue 2015
- kivi rakenteessa
- puu
- R6** rakennenumero
- Y1** yksikkönumero
- 46.715** pintavaaitus

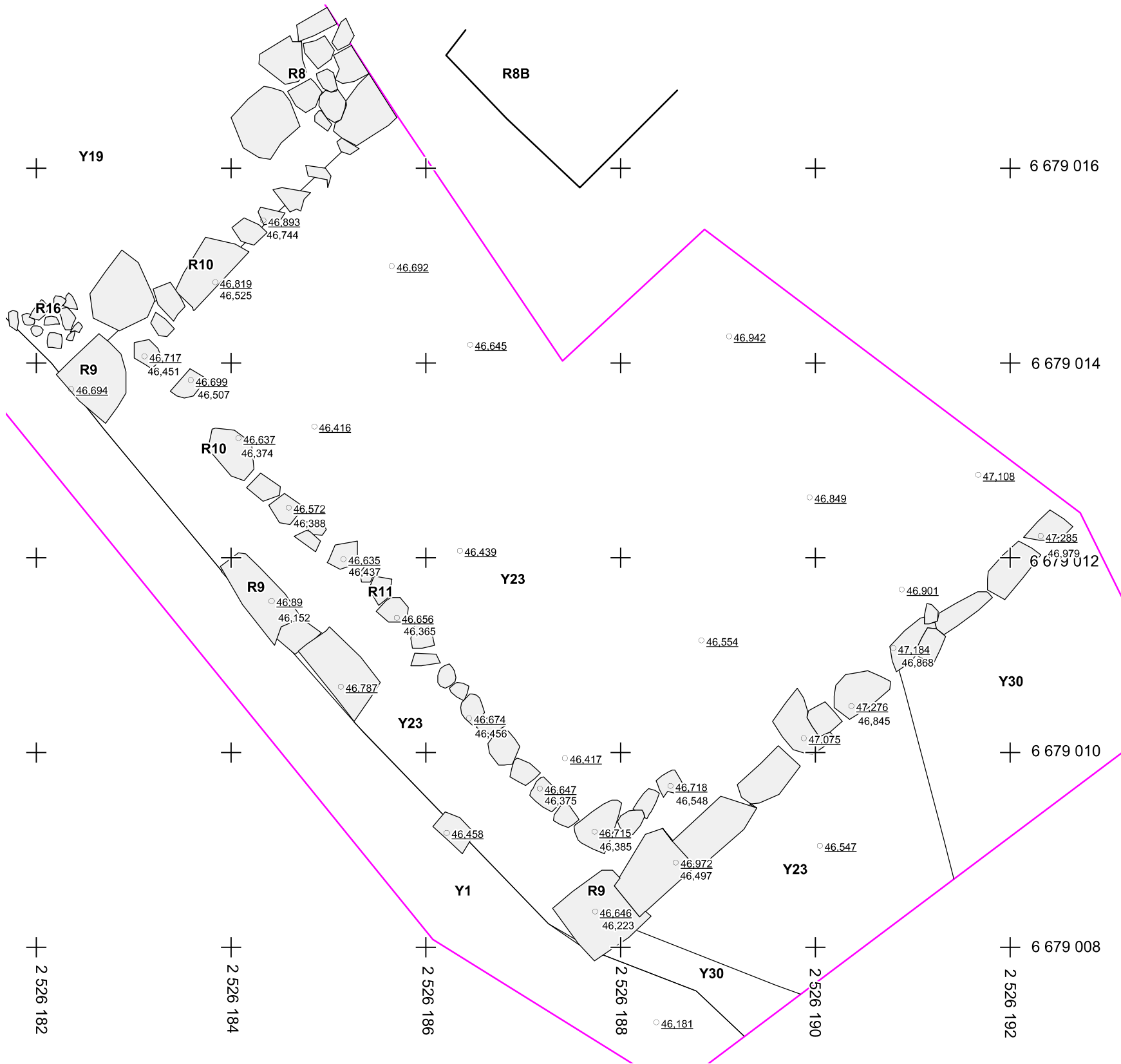
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Vaaituskartta Dokumentointitaso 3, pohjoisosa R14, 15 Y19 Pinta- ja pohjavaaitus mk 1:50	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 12
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

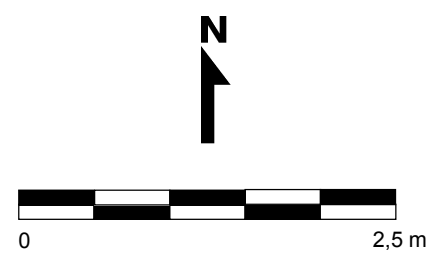
- kaivausalue
- koekaivausalue 2015
- kivi rakenteessa
- R6** rakennenumero
- Y1** yksikkönumero
- 46.715 pintavaaitus
- 46.413 pohjavaaitus

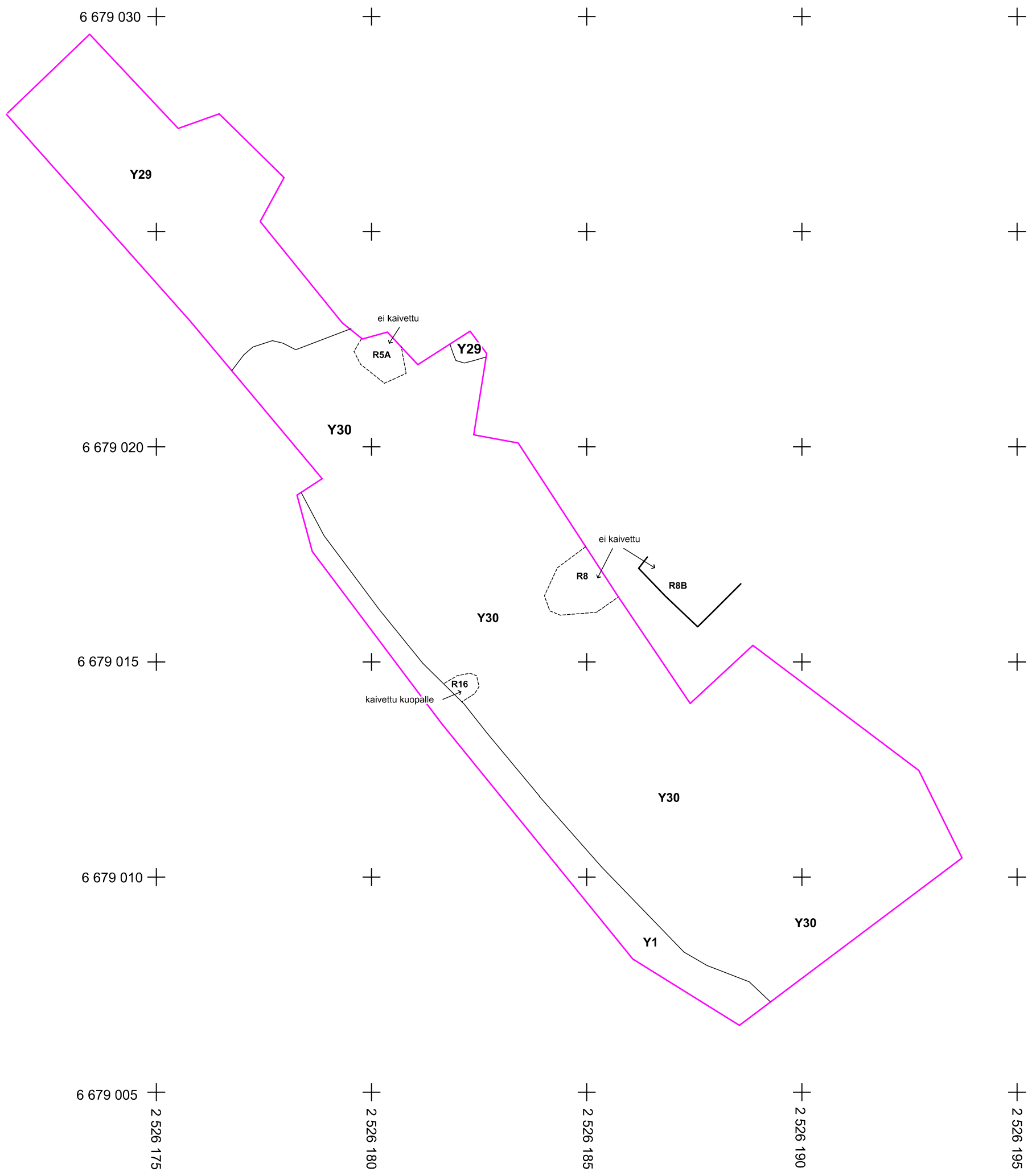
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016	Vaaituskarta Dokumentointitaso 3, keskiosa R5, 7 Y19, 28 Pinta- ja pohjavaaitus mk 1:50	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä	Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 13
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT		

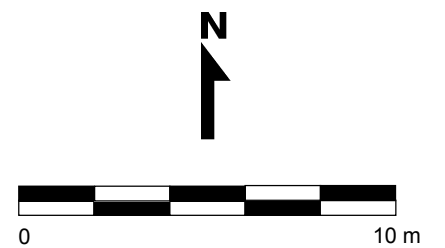
- kaivausalue
- kivi rakenteessa
- R6** rakennenumero
- Y1** yksikkönumero
- 46.715 pintavaaitus
- 46.413 pohjavaaitus

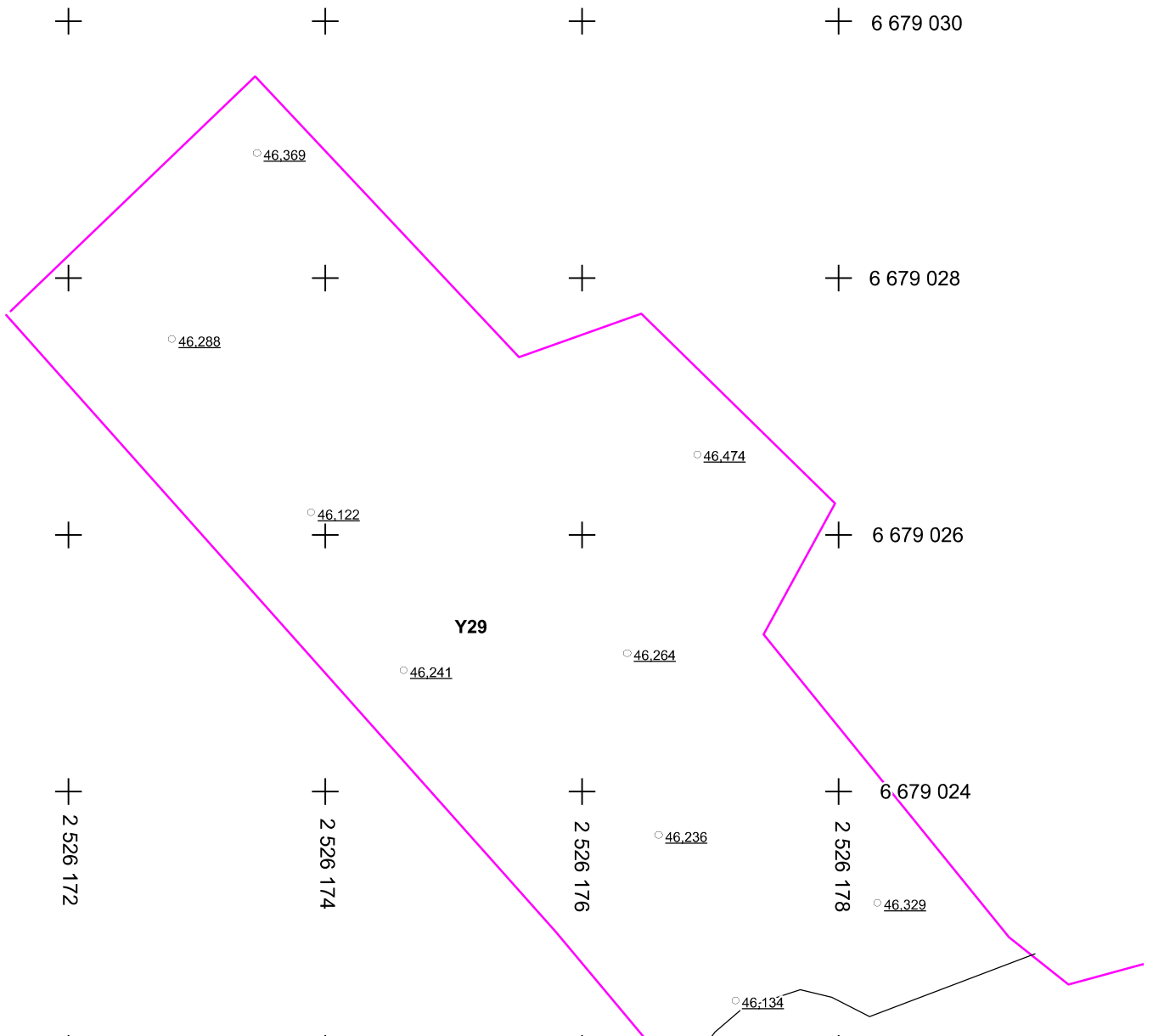
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Vaaituskartta Dokumentointitaso 3, eteläosa R8, 9, 10, 11, 12, 16 Y1, 19, 23, 30 Pinta- ja pohjavaaitus mk 1:50	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 14
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

- kaivausalue
- R6 rakennenumero
- Y1 yksikkönumero

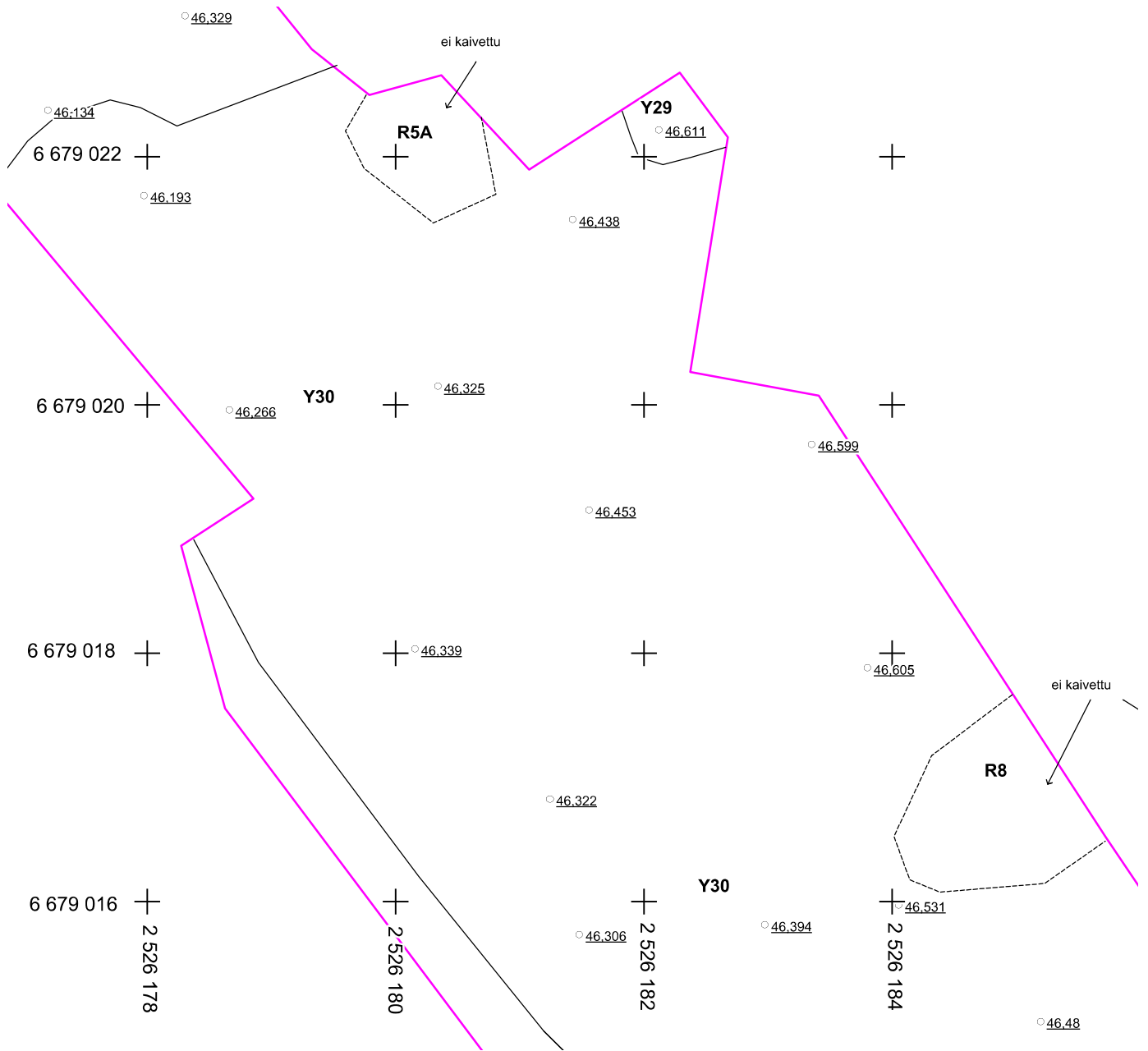
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Tasokartta Dokumentointitaso 4 Rakenteet ja yksiköt mk 1:100
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä	Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 15
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT		

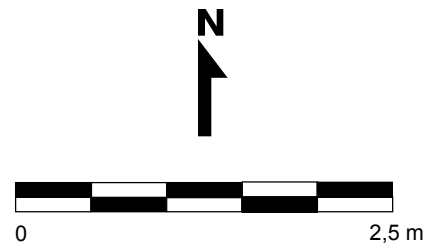
- kaivausalue
- Y1 yksikkönumero
- 46.715 pintavaaitus

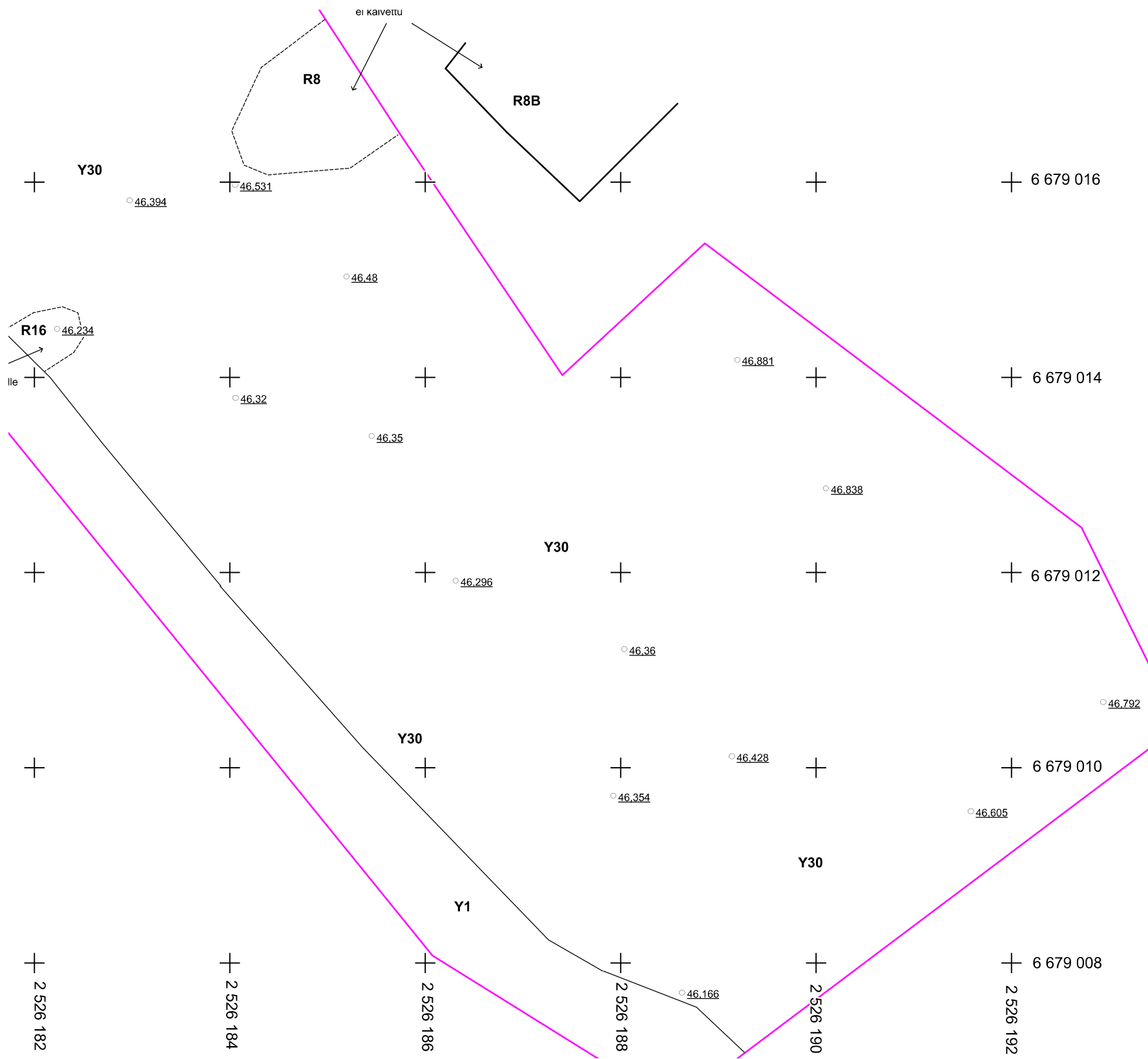
KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016	Vaaituskartta Dokumentointitaso 4, pohjoisosa Y29 Pinta- ja pohjavaaitus mk 1:50	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä	Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 16
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT		

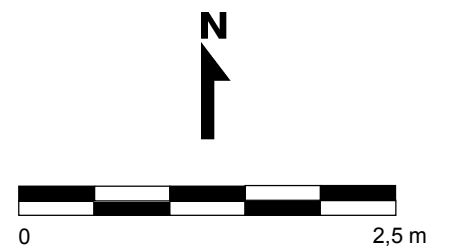
- kaivausalue
- R6** rakennenumero
- Y1** yksikkönumero
- 46.715 pintavaaitus

KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016	Vaaituskartta Dokumentointitaso 4, keskiosa Y29, 30 Pinta- ja pohjavaaitus mk 1:50	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä	Koord.: KKJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 17
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT		

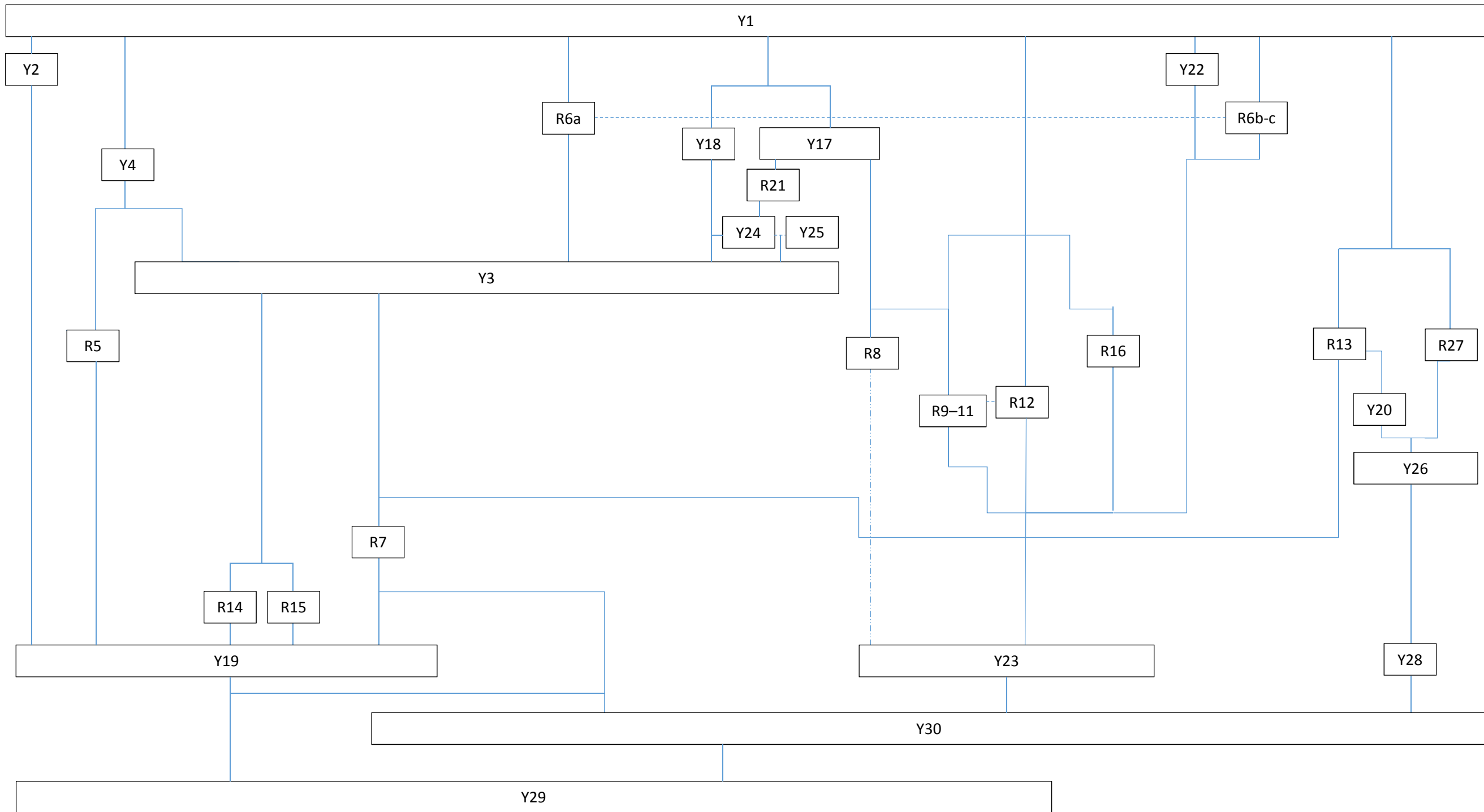

- kaivausalue
- R6 rakennenumero
- Y1 yksikkönumero
- 46.715 pintavaaitus

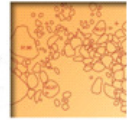

KIRKKONUMMI Lappböle 1000014014 Katja Vuoristo 2016		Vaaituskartta Dokumentointitaso 4, eteläosa R8, 16 Y1, 30 Pinta- ja pohjavaaitus mk 1:50	
mitt. T.Väisänen, J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: KJ kaista 2 Korkeus: N60	kartta 18
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

Statigrafinen matriisi

Yksikkölomake

Yksikkönumero: 1

Yksikön tyyppi: Kerros

Laajuus: koko alue

Paksuus: 15-50 cm

Kaivaustapa: Lasta, lapio, kaivinkone

Kerroskoostumus:

Päämaalaji Multa

Pääsekoite: Keskikarkea hiekka <0,6 mm

Muut sekoitteet: Savi, tiilimurska, kivi

Kerroksen ominaisuus Tahmea, löyhä

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: Epätasainen

Kerroksen väri: ruskeanharmaa

Yksikön raja: paikoin epäselvä

Häiriöt 2015 koeajat

Kaivannon muoto tasossa:

Kaivannon muoto profiilissa:

Kerrostyyppi: luonnollinen kerros, täyttökerros

Kuvaus: Pintamaa ja pelto/laidunmaa. Multakerros, jossa on runsaasti juuria. Paikoin kerroksessa on mukana hiekkaa ja kiviä. Kerros on osittain syntynyt luonnollisesti, mutta sen alaosat lienee kasattu paikalle tarkoituksella peittämään alapuolisia kivirakenteita.

Ajoitusarvio 1900-luku, osa vanhempaa luonnollista kerrosta

Stratigrafia:

Yllä:

Alla: Y2,Y3,Y4, Y17, Y18,Y22,
R5,R6,R7,R8,R
9,
R10,R11,R12,
R16

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkönumero: 2**Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:** 2x1,2**Paksuus:** 5-10cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji** Keskikarkea hiekka <0,6
mm**Pääsekoite:** Multa**Muut sekoitteet:** savi, tiilen pala, hiilen muru**Kerroksen ominaisuus** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** epähomogeeninen**Kerroksen väri:** ruskeanharmaa**Yksikön raja:** epäselvä suhteessa Y3:een**Häiriöt****Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** tasauskerros**Kuvaus:** Melko irtonainen multainen hiekka. Osittain kaivettu kaivinkoneella. Käsin kaivettaessa maa oli jäässä, mikä osittain vaikeutti havaintojen tekemistä. Kerroksessa oli luoteireunassa selkeästi savisempi ja runsaasti tiilimurskaa sisältänyt n. 50x50cm laajuinen n. 5cm paksu alue, joka kaivettiin osana yksikköä. Yksikössä oli varsin vähän löytöjä.**Ajoitusarvio** 1800-1900-luku**Stratigrafia:**

Yllä: Y1

Alla: Y19

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: rautakoukku, punasavi, liitupiipun varsi, ikkunalasia, astialasia**Kartat:** 3, 4**Näytteet:**

Yksikkönumero: 3**Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:** n. 8x3,5 m**Paksuus:****Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji** Multa**Pääsekoite:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Muut sekoitteet:** hieno hiekka, siltti, hiilimuru, tiilimuru, kivi, puusilppu**Kerroksen ominaisuus** Tiivis, löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** vaalea harmaanruskea**Yksikön raja:** melko selvä**Häiriöt** 2015 koeoja**Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** tasauskerros**Kuvaus:** Melko hienojakoinen kerros, seassa kuitenkin myös karkeampaa hiekkaa. Kerroksessa on runsaasti juuria.

Kerroksessa on paljon selkeää purkujätettä, kuten kaakelinpaloja ja tiilenkappaleita sekä puusilppua. Kerroksessa on myös melko paljon eri kokoisia kiviä, joista osa lienee purettu ympäröivistä rakenteista. Melko paljon löytöjä.

Ajoitusarvio 1800-luku**Stratigrafia:**

Yllä: Y1, Y4, Y18,

Alla: y19, R7

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

R6, R13

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: kaakeli, rauta, rautanaula, punasavikeramiikka, luu, ikkunalasi, astialasi, rautapataa, posliini**Kartat:** 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10**Näytteet:**

Yksikkönumero: 4**Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:** n. 2x2m**Paksuus:** 5-**Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:**

Päämaalaji Siltti

Pääsekoite: Savi

Muut sekoitteet: Hieno hiekka <0,2 mm

Kerroksen ominaisuus Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** ruskehtavan harmaa**Yksikön raja:** melko selvä**Häiriöt** 2015 koeoja**Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** rakentamiskerros**Kuvaus:** Harmaa tiivis hiekansekainen siltti ja savi. Osittain kerros lienee valunut pois alkuperäiseltä paikaltaan, samoin kuin kivet. Kerrosta ei kaivettu kokonaan pois.**Ajoitusarvio** 1900-luvun alku**Stratigrafia:**

Yllä: Y1

Alla: Y3

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen: R5AB

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt:**Kartat:** 3, 5**Näytteet:****Yksikkönumero: 17****Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:****Paksuus:****Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:**

Päämaalaji Hieno hiekka <0,2 mm

Pääsekoite: Savi

Muut sekoitteet: Multa

Kerroksen ominaisuus Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Vaaleanruskea**Yksikön raja:** Melko selkeä**Häiriöt****Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** täyttökerros**Kuvaus:** Täyttökerros rakenteen 21 päällä ja osin myös uunin r8 päällä.**Ajoitusarvio** 1800-luvun loppu - 1900-luvun alku**Stratigrafia:**

Yllä: Y1

Alla: R21, R8

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: valkolasitettua kaakelia (poistettu kentällä),**Kartat:** 3, 5, 6**Näytteet:**

Yksikkönumero: 18**Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:****Paksuus:****Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji** Multa**Pääsekoite:** Savi**Muut sekoitteet:** Tiilimurska, hiili**Kerroksen ominaisuus** Tahmea**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** tummanruskea**Yksikön raja:** epäselvä**Häiriöt****Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** purkukerros**Kuvaus:** Purkukerrosta rakenteen 9 edustalla.**Ajoitusarvio** 1900-luku**Stratigrafia:****Yllä:** Y1**Alla:** Y3, Y24**Saman aikainen kuin:****Liittyy rakenteeseen:****Liittyy kaivantoon:****Kaivanto täyttynyt:****Kaivanto leikkaa:****Löydöt:** Fajansi, ikkunalasi, pullolasi, ps.keramiikka, posliini, rauta, liitupiippu**Kartat:** 3, 5, 6**Näytteet:****Yksikkönumero: 19****Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:****Paksuus:****Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Multa**Muut sekoitteet:** Hiili, puusilppu**Kerroksen ominaisuus** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** harmaanmusta, paikoin ruskeampi**Yksikön raja:** suht selkeä**Häiriöt****Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:****Kuvaus:** Mahdollisesti alkuperäistä maanpintaa, jonka päällä ohut palokerros.**Ajoitusarvio** < 1800-luku**Stratigrafia:****Yllä:** Y2, Y3**Alla:** Y29, Y30**Saman aikainen kuin:** R14, R15**Liittyy rakenteeseen:****Liittyy kaivantoon:****Kaivanto täyttynyt:****Kaivanto leikkaa:****Löydöt:****Kartat:** 3, 4, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14**Näytteet:**

Yksikkönumero: 20**Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:****Paksuus:****Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji** Turve**Pääsekoite:** Puusilppu**Muut sekoitteet:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Kerroksen ominaisuus** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt****Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** täyttökerros**Kuvaus:** Mahdollisesti maattuneesta puusta koostuva kerros rakenteen 13 alla.**Ajoitusarvio** 1800-luku**Stratigrafia:**

Yllä: r13

Alla: Y26

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt:**Kartat:** 3, 5**Näytteet:****Yksikkönumero: 22****Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:****Paksuus:****Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Multa**Muut sekoitteet:** Hiili**Kerroksen ominaisuus** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** punertavanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt****Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** täyttökerros**Kuvaus:** Ohut täyttökerros kivijalan (r9) itäkulmassa.**Ajoitusarvio** 1800-1900-luku**Stratigrafia:**

Yllä: y1

Alla: y23

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: ei löytöjä**Kartat:** 3, 6**Näytteet:**

Yksikkönumero: 23

Yksikön tyyppi: Kerros

Laajuus:

Paksuus:

Kaivaustapa: Lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji Keskikarkea hiekka <0,6 mm

Pääsekoite: Multa

Muut sekoitteet: Hiili, tiilimuska

Kerroksen ominaisuus Löyhä

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: Tasainen

Kerroksen väri: Tummanruskea

Yksikön raja: R9:n sisäpuoli

Häiriöt

Kaivannon muoto tasossa:

Kaivannon muoto profiilissa:

Kerrostyyppi: Luonnollinen kerros

Kuvaus: Talonpohjan alapuolinen kerros, pinta kuivana tomumainen. Todennäköisesti alkuperäinen maanpinta. Muutamia löytöjä kerroksen pinnasta.

Ajoitusarvio < 1900-luku

Stratigrafia:

Yllä: Y22, R6, R9, **Alla:** y30
R10, R11

Saman aikainen kuin: Y19, Y28?

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt:

Kartat: 3, 6, 7, 10, 11, 14

Näytteet:

Yksikkönumero: 24

Yksikön tyyppi: Kerros

Laajuus:

Paksuus:

Kaivaustapa: Lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji Savi

Pääsekoite: Keskikarkea hiekka <0,6 mm

Muut sekoitteet:

Kerroksen ominaisuus Tiivis

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: Tasainen

Kerroksen väri: Harmaa

Yksikön raja: Selkeä

Häiriöt

Kaivannon muoto tasossa:

Kaivannon muoto profiilissa:

Kerrostyyppi: täyttökerros

Kuvaus: Yksikköä 25 rajaava savikerros.

Ajoitusarvio 1800-luku

Stratigrafia:

Yllä: Y17, Y18, R21 **Alla:** Y3

Saman aikainen kuin: Y25

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: hiilihanko, luu, ikkuna- ja astialasi, valk. Kaakeli, haarukan rautakahva

Kartat: 7, 9

Näytteet:

Yksikkönumero: 25**Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:****Paksuus:****Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji** Multa**Pääsekoite:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Muut sekoitteet:** Savi**Kerroksen ominaisuus** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Harmaanruskea, laikukas**Yksikön raja:****Häiriöt****Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** tasauskerros**Kuvaus:** Rakenteen 21 alla sijaiseva tasauskerros.**Ajoitusarvio** 1800-luku**Stratigrafia:**

Yllä: R21

Alla: Y3

Saman aikainen kuin: Y24

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: Kukkaruukun pohjapala, lasipulloa**Kartat:** 7, 9**Näytteet:****Yksikkönumero: 26****Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:****Paksuus:****Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Muut sekoitteet:** Multa**Kerroksen ominaisuus** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Punertavanruskea**Yksikön raja:****Häiriöt****Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** tasauskerros**Kuvaus:** Rakenteen 27 alapuolinen tasauskerros, levinnyt hieman myös kivijalan R7 kaakkoispuolelle.**Ajoitusarvio** 1800-luku**Stratigrafia:**

Yllä: R27, Y20

Alla: Y28

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt:**Kartat:** 7, 9**Näytteet:**

Yksikkönumero: 28**Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:****Paksuus:****Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji** Keskikarkea hiekka <0,6
mm**Pääsekoite:** Multa**Muut sekoitteet:** Noki**Kerroksen ominaisuus** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Harmaanruskea**Yksikön raja:****Häiriöt****Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros?**Kuvaus:** Mahdollisesti alkuperäistä maanpintaa.**Ajoitusarvio** < 1900-luku**Stratigrafia:**

Yllä: Y26

Alla: Y30

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: ei löytöjä**Kartat:** 11, 13**Näytteet:****Yksikkönumero: 29****Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:****Paksuus:****Kaivaustapa:****Kerroskoostumus:****Päämaalaji** Kallio**Pääsekoite:****Muut sekoitteet:****Kerroksen ominaisuus****Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:****Kerroksen väri:** harmaa**Yksikön raja:****Häiriöt****Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros**Kuvaus:** Peruskallio alueen luoteispäässä. Rajautuu alueen keskivaiheilla moreenisoraan y30.**Ajoitusarvio****Stratigrafia:**

Yllä: Y19, Y30

Alla:

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt:**Kartat:** 11, 15, 16**Näytteet:**

Yksikkönumero: 30**Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:****Paksuus:****Kaivaustapa:****Kerroskoostumus:**

Päämaalaji Sora

Pääsekoite: Karkea hiekka <2,0 mm

Muut sekoitteet:

Kerroksen ominaisuus**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:****Kerroksen väri:** Ruskea**Yksikön raja:****Häiriöt****Kaivannon muoto tasossa:****Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros**Kuvaus:** Pohjamoreeni**Ajoitusarvio****Stratigrafia:**Yllä: Y3, Y19, Y23, Alla: Y29
Y28

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

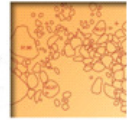
Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt:**Kartat:** 11, 14, 15, 17, 18**Näytteet:**

Rakennelomake

Rakennenro: 5

Rakennusmateriaali: Kivi

Koko: n. 2x1,5 m

Suunta: R5A luode-kaakko

Kaivaustapa: Lasta, lapio

Rakennusmateriaalin ominaisuus: Luonnonkivi, lohkokivi

Rakennusmateriaalin koko: R5A 10x10cm-100x100cm

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta: uunin perustus?

Kuvaus: R5A on selkeä osa rakennetta, joka näyttää pysyneen paikoillaan. Se muodostuu yhdestä kookkaasta laattamaisesta kivistä ja kahdesta pienemmästä luonnonkivistä, jotka ovat luode-kaakko suuntaisessa rivissä, pit. 1,7 m. Heti kivien etureunassa on pienten kivien (halk. 5 cm) muodostama 20x30cm kokoinen alue, joka on saattanut liittyä R5A tukemiseen. Selkeän rakenneosan alla, sen lounaispuolella on epäselvempi rakenne R5B. Se koostuu 20x15-30x45cm kokoisista kivistä, joista osa on luonnonkiviä ja osa lohkottuja. Kiviä on limittäin ja osin päällekkäin. R5B:n luoteisreunan muodostaa hajanainen 20x 15 cm kokoisten kivien koillinen-lounas-suuntainen rivi. Kivet näyttävät olevan kerrksessa Y4. Y5b muodostaa ensimmäisen kivikerroksen poiston jälkeen säännönmukaisemmalta. Kivet lohkottuja. Kyseessä voisi olla uuninperustus.

Ajoitusarvio: 1800-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: y19

Saman aikainen kuin: Y4

Liittyy yksikköön: Y4

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat: 2, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 17

Rakennenro: 6

Rakennusmateriaali: Kivi

Koko: 1,5x0,5m

Suunta: koillinen-lounas

Kaivaustapa: Lasta, lapio, kaivinkone

Rakennusmateriaalin ominaisuus: Luonnonkivi

Rakennusmateriaalin koko: 45-60x 50-70 cm

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta: rakennuksen tukikiveys

Kuvaus: Rakenne muodostuu kolmesta osasta A, B ja C. Kaikki osat ovat saman suuntaisia, kookkaista pyöreähköistä luonnonkivistä muodstuvia tukirakenteita. Rakenteista luoteisin on A ja kaakkoisin C. Rakenteeseen kuuluvia kiviä voi olla vielä kaivausalueen koillispuolella tien penkan alla. Rakenteissa R6A ja B näkyy kolme peräkkäistä kiveä, rakenteessa R6C näyttäisi olevan neljä peräkkäistä kiveä. Kivet liittynevät melko myöhäiseen rakennusvaiheeseen.

Ajoitusarvio: 1900-luku

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: Y3, Y23

Saman aikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10,

Rakennenro: 7**Rakennusmateriaali:** Kivi**Koko:** 3,5 x 0,4m**Suunta:** koillinen-lounas**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** luonnonkivi**Rakennusmateriaalin koko:** 30x30-40x60**Rakennustekniikka:** ladottu**Tulkinta:** kivijalka

Kuvaus: Luonnonkivistä koottu kivijalka, josta varmuudella erottuu koillinen-lounas-suuntainen osuus. Kivijalka päättyy muutamiin luode-kaakko-suuntaisiin kiviin, jotka eivät kuitenkaan muodosta selkeää kivijalkaa. Rajautuu luoteessa yksikköön 19.

Ajoitusarvio: 1700-1800-luku**Stratigrafia:**

Yllä: Y1, Y3

Alla: Y19, Y30

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:**Kartat:** 2, 3, 5, 7, 9, 11, 13**Rakennenro:** 8**Rakennusmateriaali:** Kivi**Koko:** 1,4m lev.**Suunta:** luode-kaakko**Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** luonnonkivi, lohkokivi**Rakennusmateriaalin koko:** 20x25-60x80cm**Rakennustekniikka:** kasattu**Tulkinta:** uunin perustus

Kuvaus: Uunin perustuksen kaakkoispääty, rakenne ei kokonaan näkyvässä. Liittyy yhteen toisen uunin perustuksen (R8b) kanssa, paikalla lienee ainakin kaksi vierekkäistä uunin perustusta. R8b sijaitsee rakenteiden 10 ja 11 muodostaman rakennuksen pohjan pohjoisnurkassa. Kyseessä oli ainakin 2 x 1,5 m kokoinen leivinuuni. Sen koillisen-lounaissauntainen sivu on jäänyt osin Lapinkyläntien alle.

Ajoitusarvio: 1800-1900-luku**Stratigrafia:**

Yllä: Y1, Y17

Alla: Y23?

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:**Kartat:** 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13,

Rakennenro: 9**Rakennusmateriaali:** Kivi**Koko:****Suunta:** se-nw/ne-sw**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** lohkokivi**Rakennusmateriaalin koko:** 40-100cm**Rakennustekniikka:** ladottu**Tulkinta:** ¹

Kuvaus: Lohkotuista kivistä koostuva kivijalka, kivet puuttuvat paikoin. Ehjin kaakkoisosassa, luoteessa jatkuu harvana lounaiseinän kohdalla. Luoteisseinä puuttuu (ks. R7 ja R10). Rakenteen sisäpuolella pienempi kivijalka, välissä ollut ilmeisesti maapenkka. Koillissivu jäänyt tien alle. Lounaisseinustan ulkopuolella ollut kirkasta ikkunalasia.

Ajoitusarvio: 1800-luku - 1900-luvun alku**Stratigrafia:**

Yllä: γ1

Alla: γ23

Saman aikainen kuin: R10, R11, R12

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen: r8

Löydöt:**Kartat:** 2, 3, 6, 7, 10, 11, 14,**Rakennenro:** 10**Rakennusmateriaali:** Kivi**Koko:****Suunta:** ne-se**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** lohkokivi**Rakennusmateriaalin koko:** 20-100 pcm**Rakennustekniikka:** ladottu**Tulkinta:** väliseinän perustus

Kuvaus: Pääosin pienemmistä kivistä koostuva kivijalka, joka yhtyy rakenteen 9 kulmakiveen. Jatkuu osin myös nw-se-suuntaisena, mutta muuttuu kaakompana luonnonkivistä koostuvaksi rakenteeksi (r11). Ulkopuolella mahdollisesti ollut aiemmin r9.

Ajoitusarvio: 1800-luku - 1900-luvun alku**Stratigrafia:**

Yllä: γ1

Alla: γ23

Saman aikainen kuin: r9, R11, R12

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:**Kartat:** 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14

Rakennenro: 11**Rakennusmateriaali:** Kivi**Koko:****Suunta:** se-nw**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** luonnonkivi**Rakennusmateriaalin koko:** 15-55 cm**Rakennustekniikka:** ladottu**Tulkinta:** kivijalka

Kuvaus: Pääosin luonnonkivistä kootua kivijalka r9:n sisäpuolella. Kaakkoispäässä isompi nurkkakivi (halk. 55 cm). Jatkuu muutaman kiven verran koilliseen. On luultavasti samanaikainen kuin rakenne 10, johon se yhtyy. Erotettu omaksi rakenteeksi, koska alkuun vaikutti mahdollisesti vanhemmalta rakenteelta, jota hyödynnety uudemmassa rakennuksessa. Osoittautui kuitenkin samanaikaiseksi muiden kanssa.

Ajoitusarvio: 1800-luku - 1900-luvun alku**Stratigrafia:**

Yllä: γ1

Alla: γ23

Saman aikainen kuin: R9, R10, R12

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen: r9

Löydöt:**Kartat:** 2, 3, 6, 7, 10, 11, 14**Rakennenro: 12****Rakennusmateriaali:** Kivi**Koko:****Suunta:****Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Rakennusmateriaalin ominaisuus:****Rakennusmateriaalin koko:** 10-30 cm**Rakennustekniikka:****Tulkinta:** perustustukirakenne

Kuvaus: Rakenteiden 9 ja 10/11 välistä tukirakennetta maapenkassa.

Ajoitusarvio: 1800-luku - 1900-luvun alku**Stratigrafia:**

Yllä: γ1

Alla: γ23

Saman aikainen kuin: r9, r10, R11

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:**Kartat:** 2, 3, 6, 7, 10

Rakennenro: 13**Rakennusmateriaali:** Puu**Koko:** n.1,6 +1m**Suunta:** luode-kaakko**Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** hirsi**Rakennusmateriaalin koko:** lev. 12-18 cm, pit. 20-160**Rakennustekniikka:****Tulkinta:** lattia- tai seinärakenne

Kuvaus: Kaksi erillistä huonokuntoista luode-kaakko-suuntaista lautaa. Luoteisempi puu on hieman paremmin säilynyt (160x18cm). Kaakkoisempi puu on heikommin säilynyt (koko 100x12cm). Puut ovat painuneet kerrokseen Y3. Luoteisemman puun koillispuolella on myös 10x20cm kokoinen koillinen-lounas-suuntainen laudan kappale. Kaakkoisemman puun koillispuolella on muutamia aavistuksenomaisia puuhäiveitä, mutta ei selkeää rakennetta.

Ajoitusarvio: 1800-1900-luku**Stratigrafia:**

Yllä: Y1

Alla: Y20, R7

Saman aikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:**Kartat:** 2, 7, 9**Rakennenro: 14****Rakennusmateriaali:** Puu**Koko:****Suunta:****Kaivaustapa:** Lasta**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** lauta/lankku**Rakennusmateriaalin koko:** 10-20 cm**Rakennustekniikka:** veistetty**Tulkinta:** lattia

Kuvaus: Maatuneita lautoja yksikössä 19. Jaettu r14a:han ja b:hen suunnan mukaan.

Ajoitusarvio: 1700/1800-luku**Stratigrafia:**

Yllä: y3

Alla: y19

Saman aikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:**Kartat:** 2, 11, 12

Rakennenro: 15

Rakennusmateriaali: Kivi

Koko:

Suunta:

Kaivaustapa: Lasta, lapio

Rakennusmateriaalin ominaisuus: luonnonkivi

Rakennusmateriaalin koko: 10-25 cm

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta:

Kuvaus: Y19:ssä sijaitseva palaneiden kivien alue. Muodostaa pyöreähkön alueen yksikön keskivaiheilla. Säilynyt vain yksi kivikerros. Mahdollisesti uunista purettuja kiviä.

Ajoitusarvio: 1700/1800-luku

Stratigrafia:

Yllä: y3

Alla: y29

Saman aikainen kuin: y19

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat: 2, 7, 8, 11, 12, 13

Rakennenro: 16

Rakennusmateriaali: Kivi

Koko: halk. 60 cm

Suunta:

Kaivaustapa: Lasta

Rakennusmateriaalin ominaisuus: luonnonkivi

Rakennusmateriaalin koko: 10-20 cm

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta: sadevesikuoppa

Kuvaus: Pyöreä kivillä täytetty kuoppa rakenteen 9 eteläkulmassa Todennäköisesti sadevesikaivo, jonne vedet ovat valuneet talon katoilta.

Ajoitusarvio: 1800-luku - 1900-luvun alku

Stratigrafia:

Yllä: y1

Alla: y30

Saman aikainen kuin: r9, r10

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen: r9

Löydöt:

Kartat: 2, 3, 6, 7, 10, 11, 14

Rakennenro: 21

Rakennusmateriaali: Puu

Koko: **Suunta:** ne-sw

Kaivaustapa: Lasta, lapio

Rakennusmateriaalin ominaisuus: lauta/lankku

Rakennusmateriaalin koko:

Rakennustekniikka: veistetty

Tulkinta: lattia

Kuvaus: Koillis-eteläsuuntaisia maatuneita lautoja parin cm välein rivissä. Keskimäinen puu pyöröhirsi. Rakenne jatkuu tien suuntaan.

Ajoitusarvio: 1800-luku?

Stratigrafia:

Yllä: y17

Alla: y24

Saman aikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat: 2, 7, 9

Rakennenro: 27

Rakennusmateriaali: Puu

Koko: **Suunta:** ne-sw/nw-se

Kaivaustapa: Lasta, lapio

Rakennusmateriaalin ominaisuus: lauta/lankku

Rakennusmateriaalin koko:

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: lattia

Kuvaus: Vuoden 2015 koeojan lankut. Loppuvat koeojan reunaan?

Ajoitusarvio: 1800-luku?

Stratigrafia:

Yllä: ?

Alla: y26

Saman aikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat: 2, 7, 9

Luettelo poisheitetyistä löydöistä

Liite 3

Luetteloinut Katja Vuoristo

Nro	Yksikkö	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm
1	3	Kupariseos	Nappi	Pyöreän ja kuperapintaisen napin ulkokuori, jossa uurrettu rengaskoriste ja sen sisällä seppelmäinen kohokoriste sekä mahdollisesti haarniskakuvio. Mahdollisesti univormun nappi.	1	1,2	19
2	3	Metalli	Nappi	Pyöreä nappi, jonka keskiosa muodostaa neljän reiän kanssa ristimäisen kuvion.	1	1,4	16
3	3	Rauta	Sirpin terä	Kaareva terä, jonka keskiosa levein. Kapenee kärkeen sekä ruotoon päin. Ruoto hieman terää paksumpi.	1	294,2	187 x 41 x7
4	3	Rauta	Haka	Oven haka, rautavarrasta. Toisessa päässä koukku, toiseen päähän taivutettu ympyrän muotoinen kiinnityslenkki.	1	123,7	181 x 11 x11
5	3	Rauta	Naula	Erikokoisia nautoja, osa hevosenkengästä.	10	120,3	
6	3	Rauta	Esineen katkelma	Padan kylkipaloja.	2	650	
7	3	Rauta	Esineen katkelma	Rautalevyn katkelmia.	2	99,1	
8	3	Lyijy	Esineen katkelma	Lyijymöykky.	1	18,1	
9	3	Punasavi	Saviastian pala	Kylki- ja reunapaloja. Osassa nähtävissä bolus-koristelua (aaltoviivaa), osassa sisäpinnalla kellertävä tai väritön lasitus. Suurimmasta osasta lasitus lohjennut pois.	29	130,8	
10	3	Fajanssi	Saviastian pala	Lautasen reunapala. Valkoinen tinalasitus, sisäpinnalla sinistä viiva- ja kasviaiheista koristelua.	1	4,7	
11	3	Fajanssi	Saviastian pala	Astian kylkipaloja. Sisäpinnalla violetinruskeaa kasviaiheista painokuviota, muuten valkoinen lasitus.	2	3,9	
12	3	Fajanssi	Saviastian pala	Valkoisia lautasten pohkja-, kylki- ja reunapaloja.	27	224,8	
13	3	Valkosavi	Liitupiipun katkelma	Varren ja kopan katkelmia. Yhdessä varressa toisessa päässä nähtävissä varren suuntaista viivakoristelua, kahdessa palassa varren ympäri kaiverrettuja uurteita, joiden kohdalta mahdollisesti yritetty katkaista varsi. Muut varret koristelemattomia. Yhdessä kopan katkelmassa erottuu heikosti kannan molemmin puolin kohokuvio. Kaksi muuta kopankatkelmaa pieniä koristelemattomia paloja kopan kyljistä.	16	39,6	
14	3	Lasimassa	Helmi	Valkoiseksi hapertunut pieni helmi. Alkuperäisestä väristä ei näy jälkiä.	1	0,8	Halk. 9

Nro	Yksikkö	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm
15	3	Lasi	Lasiastian pala	Pikarin kanta. Hapertunut valkoiseksi, alun perin ollut kirkasta lasia. Jalka matala.	1	21	
16	3	Lasi	Lasiastian pala	Astian kylki- ja reunapaloja kolmesta eri astiasta. Kolme havunvihreää palaa tuopista tai ruukusta: reunapalassa pieni paksunnos suuosassa, kyljissä vaakasuoria ohuita lasinauhoja epäsymmetrisin välein. Lasimassassa ilmakuplia. Vaaleanvihreä reunapala: kaksinkerroin taivutettu reuna, väriltään vaaleanvihreää. Sammalenvihreä kylkipala: hieman ylöspäin aukenevia ja kapenevia pystysuuntaisia lasinauhoja, päättyvät alhaalla poikittaiseen noin cm paksuiseen lasinauhaan.	5	70,3	
17	3	Lasi	Lasipullon pala	Erivärisiä kylki- ja pohjapaloja. Osassa pohjapaloista syvä omatunto ja selkeä punttelinarpi. Värittömässä pohjapalassa tasainen pohja.		1342	
18	3	Lasi	Tasolasin pala	Pääosin hyvin säilynyttä vaaleanvihreää ikkunalasia.		553	
19	3	Luu	Palanut luu		1	0,7	
20	3	Luu	Eläimen luu			490,4	
21	4	Valkosavi	Liitupiipun katkelma	Varren katkelma.	1	2,8	
22	4	Lasi	Lasiastian pala	Vihreä reunapala ja kirkas kylkipala. Reunapalassa ulospäin kaksinkerroin taivutettu reuna.	2	13,8	
23	4	Lasi	Lasipullon pala	Vihreitä kylkipaloja ja pohjapala.	5	76,1	
24	4	Lasi	Tasolasin pala	Vaaleanvihreitä ikkunalasinpaloja, osa iridisoitunut.	18	39	
25	25	Punasavi	Saviastian pala	Kukkaruukun pohja- ja reunapaloja. Lasittamatonta. Pohja tasainen, keskellä ulkopuolelta sisäänpäin painettu rosoinen reikä. Pohjakulma terävä, kyljet levenevät hieman ylöspäin.	5	294,5	
26	25	Lasi	Lasiastian pala	Pullon kylkipaloja. Toinen pala kirkasta lasia, aaltomaista hieman viistoa kuviointia, kyljet kulmikkaat. Toinen pala vihreää.	2	20,1	
27	25	Luu	Eläimen luu			421,7	
28	24	Rauta	Esineen katkelma	Hiilihanko, jonka varsi osin katkennut. Kaksisakarainen, keskellä lyhyt piikki.	1	400	
29	24	Rauta	Esineen katkelma	Haarukan varren ruoto. Päähän pyöristynyt ja hieman litteä rautalevy, jossa kiinni kolme niittiä. Varren orgaaninen aines puuttuu.	1	24,5	
30	24	Rauta	Naula		2	12,6	
31	24	Punasavi	Saviastian pala	Astian reunapala. Molemmilla pinnoilla vaalea saviliete ja väritön lasitus.	1	6,1	
32	24	Lasi	Lasiastian pala	Pikarin jalan katkelma. Kirkasta lasia.	1	19,3	

Nro	Yksikkö	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm
33	24	Lasi	Lasipullon pala	Kylkipaloja ja pullon suun katkelma. Vihreää.	5	19,6	
34	24	Lasi	Tasolasin pala	Vaaleanvihreää.	6	17,3	
35	24	Luu	Eläinten luu		2	21,4	

Löydöt 1–8.

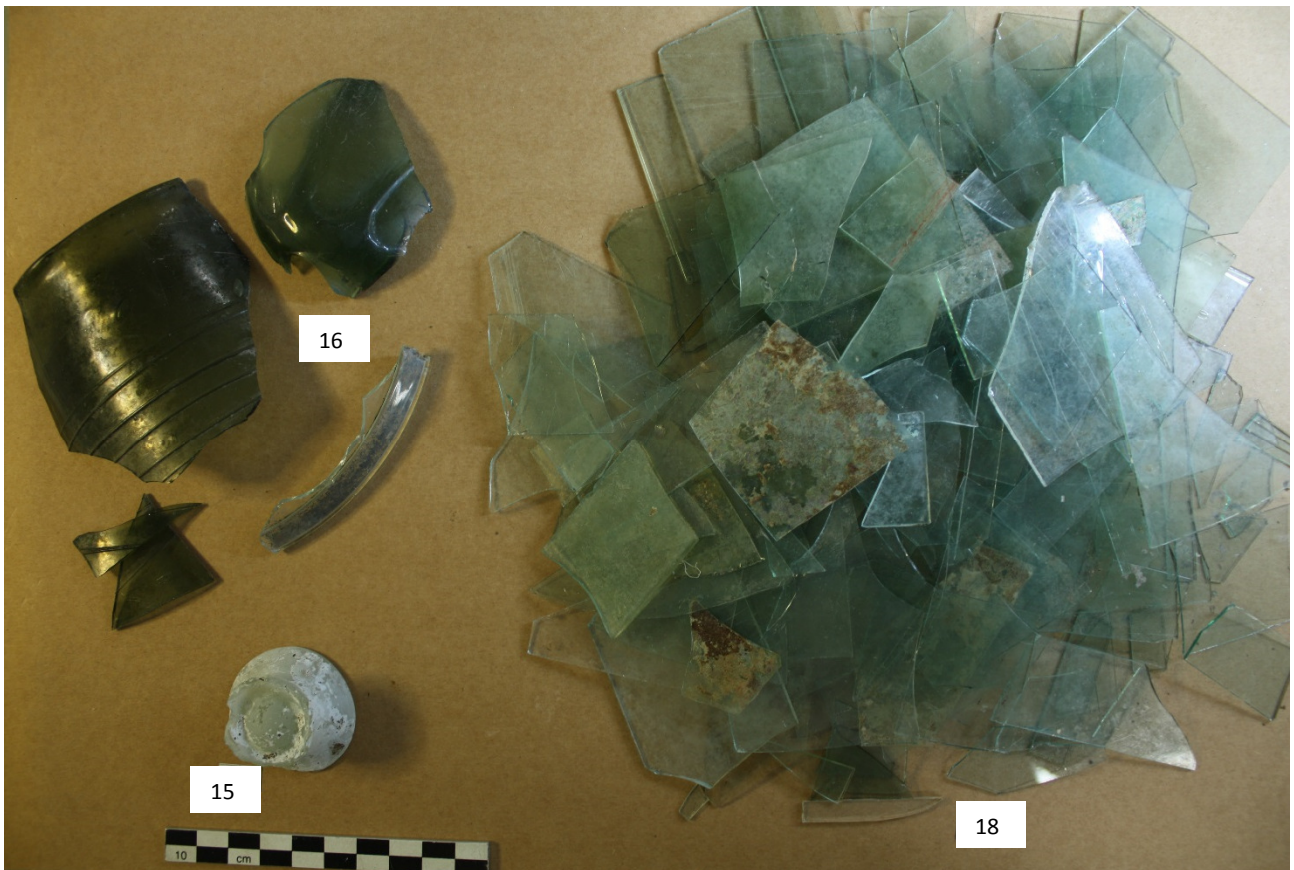
Löydöt 1 ja 2.

Löydöt 9–14.

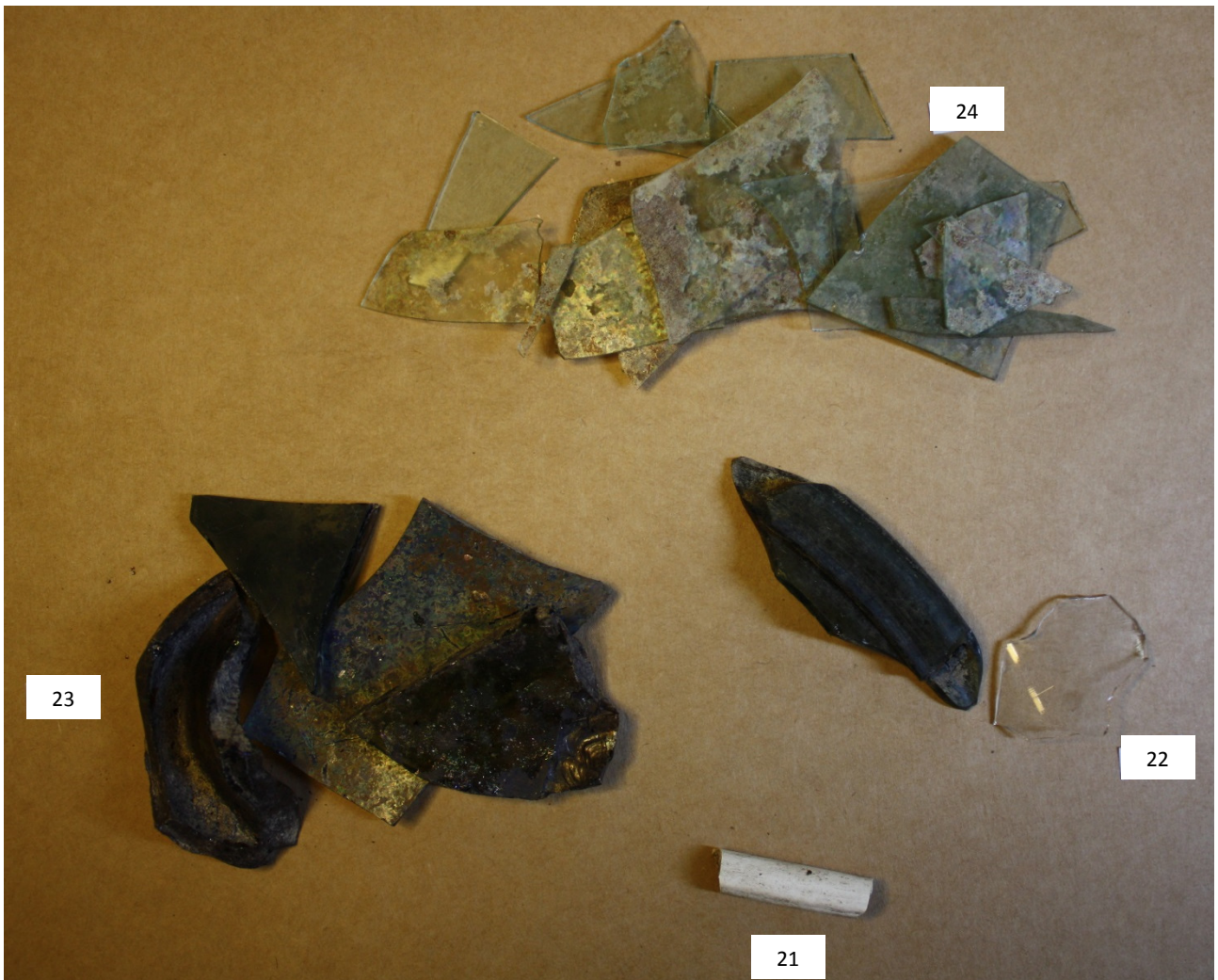
Osa löydöistä 13 ja löytö 14.

Löydöt 15, 16 ja 18.

Löytö 17.

Löydöt 21–24.

Löydöt 25–26.

Löydöt 28–34.